

సమావేశము - IV
వాల్యూము - II
నెం. 3

ఫెల : రూ. 14-00
20 మార్చి, 2016
ఆదివారం,
(జక సం. 1937,
షాల్టుణం - 30)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

I. 2016-17 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ-వ్యాయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై	...	1
ఆర్థిక మంత్రి ప్రత్యుత్తరం		

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

షైర్మున్

:

శ్రీ కె. స్వామిగాండ్

డిప్యూటీ షైర్మున్

:

శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్

కార్యదర్శి

:

డా. ఎస్. రాజ సదారామ్

సంయుక్త కార్యదర్శి

:

డా. వి. నరసింహచార్యులు

సహాయ కార్యదర్శులు

:

శ్రీ టి.బి. జయచంద్ర

శ్రీ ఎస్. దుర్గాపుర్ణామ్

శ్రీ సి.పెట్. ఉపీందర్ రెడ్డి

శ్రీమతి వి.ఎస్. ప్రసన్నకుమారి

చీఫ్ రిపోర్టర్

:

శ్రీమతి యస్. నాగుణయి

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(నాల్గవ సమావేశము - ఎనిమిదవ రోజు)

ఆదివారం, మార్చి 20, 2016

(సభ ట. గం. 10.00 లకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ ఛైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

మిస్టర్ ఛైర్మన్ ముందుగా అందరికీ సంతోషపరమైన విషయం ఏవుంటే - నేడు గౌరవనీయులు ఆర్థికశాఖామాత్యులు, అన్న శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారి జన్మదినం సందర్భంగా, సభలో ఉన్న అందరి సభ్యుల పక్షాన, శాసన మండలి పక్షాన, మనందరి పక్షాన వారికి జన్మదిన శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాము .

(ఈసందర్భంగా సభలో ఉన్న సభ్యులందరూ శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారి దగ్గరికి వెళ్లి జన్మదిన శుభాకాంక్షలు తెలిపారు.)

2016-17 బడ్జెటుపై జరిగిన సాధారణ చర్చకి ఆర్థిక శాఖామాత్యులు సమాధానం ఇష్టపలసిందిగా కోరుతున్నాము.

I. 2016-2017 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయమ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై ఆర్థిక మంత్రి ప్రత్యుత్తరం.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, పెద్ద లందరి ఆశీర్వాదాలు దొరికినందుకు సంతోషమై, మీకందరికి నా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాము. 2016-17 బడ్జెటుపై జరిగిన చర్చలో పాల్గొని అనేక విలువైన సూచనలు, సలహాలు ఇచ్చినటువంటి గౌరవ సభ్యులందరికి, చర్చలో పాల్గొన్న నా సహచర మిత్రులందరికి కూడా పేరు పేరున ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాము. గౌరవనీయులు మహ్యం అలి పట్టింగ్ - యిల్బిపి గారు, పాతుారి సుధాకర్ రెడ్డి గారు-టీఎర్సిపి, రామచంద్రరావు గారు - బిజెపి, పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డిగారు-టీఎర్సిపి, పూర్వ రామార్ గారు-టీఎర్సిపి, నారదాసు లక్ష్మణరావు గారు-టీఎర్సిపి, భూపాల్ రెడ్డి-టీఎర్సిపి, పురాణం సతీవ్ కుమార్ గారు-టీఎర్సిపి, ఘారూక్ హుస్సెన్-నామినేటెడ్, రాజేశ్వరరావు-నామినేటెడ్, రాజగోపాల్ రెడ్డి-కాంగ్రెస్, యం.యస్. ప్రభాకర్రరావు-కాంగ్రెస్ పార్టీ, రాములు నాయక్ -నామినేటెడ్, రంగారెడ్డి-కాంగ్రెస్ ... చర్చలో పాల్గొని విలువైన, అనుభవపూర్వకమైన సలహాలు ఇచ్చారు.

ఈ సభలో ఆ చర్చలు నిన్నె అవకాశం లేనప్పటికీ కూడా పెద్దలు మాటలాడిన మాటలన్నీ కూడా చదపుకున్నాము. మరీ ముఖ్యంగా యిల్బిపి గారికి అనేక సంవత్సరాలుగా మంత్రిగా పని చేసిన అనుభవం ఉంది, వారి రాజకీయ అనుభవం కూడా చాలా పెద్దది కాబట్టి చాలా గొప్ప సూచనలు చేశారు. ఈ రాష్ట్రానికి ఒక పెద్ద మనిషిలాగా, భావి తరాలకు ఆదర్శంగా ఉండాలి కాబట్టి, మన నిర్లయాలు భావి తరాలకు లాభం చేసుకోలా ఉండాలి కాబట్టి ఆవిధంగా వారు సూచనలు, సలహాలన్నీ చేశారు.

అనెంబీలో ఏనీ అంశాలైతే చర్చకు వచ్చాయో, శాసన మండలిలో కూడా ఇంచుమించుగా అదే అంశాలు ప్రస్తావము రావడం జరిగింది. 2016-17 బడ్జెట్కి సంబంధించిన

గణాంకాల విషయాలు చర్చించుకునే ముందు ఒక విషయాన్ని వాతం ఈరోజు సగర్వంగా మనం చెప్పుకోవలసిన అక్కరణంది. ఆనాడు తెలంగాణ ఉద్యమం కొనసాగుతున్నపుడు .. మీకు పరిపాలించుకునే శైఖరించంటుందా? తెలంగాణ రాష్ట్రం వస్తే హైదరాబాదు అల్లకల్లోలం అవుతుంది, మత కలహాలకు నిలయం అవుతుంది, లా అంద్ ఆర్డర్ కంటోర్ చేయలేదు, మీరు లేచేదేవది గంటలకు, మీరు నిజాంవారములు, మీకు ఎక్కడ పని వస్తుంది, మీకు చదువు నేర్చింది మేమే, వంట నేర్చింది మేము ... ఇలా ఎన్నో రకాలుగా మనల్ని ఆనాడు దెప్పి పోడిచారు.

అధ్యాంశా, తెలంగాణ ప్రభుత్వం 21 నెలల్లో సాధించిన గొప్ప విషయం ఏమంటే - పెద్ద ఎత్తున పెస్సన్లు ఇవుడం మేము విజయంగా భావించడం లేదు, డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లు ఇవుడం విజయంగా మేము భావించడం లేదు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం 21నెలల్లో సాధించిన గొప్ప విషయం ఏమంటే, ఆనాడు వాళ్లు చెప్పినట్లుగా ఈ రాష్ట్రం కుక్కలు చించిన విష్టరాకు కాలేదు, సగర్వంగా కాలర్ ఎగెసి ఇది మా రాష్ట్రంలని చెప్పుకునే గొప్ప వాతావరణ కల్పనకు ఈ 20, 21 నెలల పాలన తోడ్పడిందని మనవి చెస్తున్నాను. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా, దేశవ్యాప్తంగా అనేక మంది రాజకీయ పండితులు కావుచు, మేధావి వర్ధం కావుచు, ఇష్టప్పర్న కావుచు .. ఈరోజు తెలంగాణ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందడానికి ఆస్కారమున్న రాష్ట్రంగా, హైదరాబాదు నేఫెన్స్ బోన్గా, ఇక్కడ పెట్టుబడులు పెడితే గొప్పగా సక్కున్ అవుతాయనే భావన కల్పించడమే గాకుండా, ఇప్పటికే తెలంగాణ రాష్ట్రప్రభుత్వం చేపట్టిన అనేక కార్యక్రమాలకు అవార్దులు రావడమే గాకుండా, పత్రికలలో పతాక శీర్షికన మనకు అప్రిమియేషన్ రావడమే గాకుండా, మనం తీసుకున్న మిషన్ భగీరథి, డబుల్ బెడ్ రూము ఇళ్లు వంటి కార్యక్రమాలను దేశంలో అనేక మంది ముఖ్యమంత్రులు ఆదర్శంగా తీసుకుంటున్న పరిస్థితి వచ్చిందంటే, ఈరోజు తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆలోచన విధానం ఎలా ఉందో అర్థమన్నతోంది.

తెలంగాణ రాజకీయ వ్యవస్థకి పరిపాలనా శైఖరిం లేదన్న స్థాయి నుంచి తెలంగాణ రాజకీయ వ్యవస్థకి ఒక విధానం ఉంది, పేద ప్రజల సంక్లేశం పట్ల కమిటీంటు ఉందనే భావన ఈరోజు కలిగింది. పార్టీలు ఏమైనా కావుచు కానీ తెలంగాణ బిడ్డలకి, తెలంగాణ ప్రజాక్షేత్రంలో ఎమైల్సీలు, ఎమైల్సీలు, యంపీలుగా ఉన్న వారికి దేశ వ్యాప్తంగా, తెలంగాణ వ్యాప్తంగా మనకి ఏదైతే అప్రిమియేషన్ వస్తోందో అది సబ్జెషన్ సాక్ష్యం. అది దొరికినందుకు మనందరమూ సంతోషపున్నాం.

ఈరోజు తెలంగాణ రాష్ట్రం గొప్పగా అభివృద్ధి చెందడానికి ఆస్కారం ఉన్న రాష్ట్రంగా పునాది మేముకున్నాం, భావి తరాలకు ఈరోజు భరోసా ఇప్పగలిగాం. రాష్ట్రాలు విడిపోవడం సహజమైనది, అపసరమైనది, ఈదేశంలో ఏమైల్ పెద్ద రాష్ట్రాలుగా ఉన్నాయో అని చిన్న రాష్ట్రాలుగా విడిపోయాయి, విడిపోయిన రాష్ట్రాలు అభివృద్ధి చెందాయని ఆనాడు మేము ఉద్యమ సమయంలో చెప్పాం. మహారాష్ట్ర నుంచి గుజరాతు, వంజాబు నుంచి హర్యాన, నిన్న మొన్న మధ్యపదేశ్ నుంచి విడిపోయిన చుట్టిస్థుడ్ ఇప్పన్న కూడా గొప్పగా అభివృద్ధి చెందిన, చెందుతున్న రాష్ట్రాలుగా మిగిలాయి. రాష్ట్రం విడిపోవడం అభివృద్ధికి సూచికే తప్ప నెగిలిక్గా, తిరోగుమం కాడని ఏదైతే మేము ఆనాడు ఉద్యమ సమయంలో చెప్పామో అది అక్కరాలా నేడు రుజ్జెందని సగర్వంగా ప్రకటిస్తున్నాం.

విడిపోయి అన్నదమ్ముల్లా కలిసి ఉందాం, విడిపోయి పరస్పరం అభివృద్ధి చెందుదామని ఆనాడు మేము చెప్పింది అక్కరాలా నిజమైనది. ఇక్కడా కూడా మైప్పుర్యాలు, సంకుచిత ధోరణి లేకుండా, ఆ ప్రాంతం వాళ్లు ఈ ప్రాంతం వాళ్లు అన్నదమ్ముల కంటే ఎక్కువగా, ఉపాంచిన దానికంటే ఎక్కువగా కలిసిమెలిసి ఉన్న వాతావరణం ఈరోజు ఉంది. హైదరాబాదులో ఉండే అన్న వర్గాల ప్రజలు గుజరాతీలు కావుచు, రాజస్థానీలు కావుచు, నార్త్ ఇండియన్ కావుచు, సౌత్ ఇండియన్ కావుచు, అంధ్రపదేశ్ ప్రజలు కావుచు, ఏ దేశం నుంచి వచ్చిన వాళ్లయినా కావుచు, తెలంగాణ safest State, safest City Hyderabadలనే విశ్వాసం ఆ ప్రజల్లో కలిగించినందుకు నిజంగా గర్వంగా ఉంది. ఈ

సాంప్రదాయాలను, ఈ పద్ధతులను ముందు ముందు సమిష్టిగా నడుపుకుండామని, సమిష్టిగా దీన్ని డెవలప్ చేసుకుండామని మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, గతంలో కూడా అనేకసార్లు చెప్పిం. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటులో అందరి భాగస్వామ్యం ఉంది, తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటులో అందరి త్యాగాలున్నాయి, తెలంగాణ రాష్ట్రపున్నది అందరమూ కలిసికట్టగా మూడు తరాలుగా కొట్లాడి తెచ్చుకున్న తెలంగాణ కాబట్టి, ఆ పోరాటం ద్వారా సాధించుకున్న తెలంగాణ రాష్ట్రం ఈరోజు గొప్పగా అభివృద్ధి చెందితే చూసి సంతోషపడాలని ప్రజలు భావిస్తున్నారు.

అందులో భాగంగా మన సంతోషాన్ని కూడా వ్యక్తం చేస్తున్నాం. ఆ కోణంలో మన బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టుకున్నాం. అధ్యక్షా, 2014-15లో మనం బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టినపుడు, మీకు తెలుసు, యల్ఱింగారికి కూడా బగా తెలుసు. మూడు సంవత్సరాల బడ్జెటు ఖచ్చితంగా ఉండవలసిందే. ఒక సంవత్సరం యాక్స్చపల్స్, రెండో సంవత్సరం సవరించిన అంచనాలు, మూడో సంవత్సరం అంచనాలు ఉంటాయి కాబట్టి, 2014లో మనకు ఆ చరిత్ర లేదు, ఆ అనుభవం లేదు, ఆ గణాంకాలు లేవు కాబట్టి మనం ఇదమిద్దంగా కొంత నిర్ణయించుకున్న మాట వాస్తవం. ఆనాటికే ఒక బడ్జెట్ పెట్టుబడింది. జూన్ రెండో లేదిన రాష్ట్రం ఏర్పడితే మనం బడ్జెటు పెట్టుకున్నది నవంబర్ మాసంలో.

నవంబర్ మాసంలో ఫస్ట్ బడ్జెట్ పెట్టుకుంటే, మూడు మాసాల తర్వాత రెండో బడ్జెటు పెట్టుకున్నాం. ఆనాడు రూ.1,00,637.96కోట్లు పెట్టుకున్నాం. దాన్ని పెట్టుకోవడానికి నేపథ్యం ఏమంటే – కొత్త రాష్ట్రం కాబట్టి, వెనకబాటుతనానికి నిలయమైన రాష్ట్రం కాబట్టి, ఆనాటికే తెలంగాణాలోని పది జిల్లాలలో తొమ్మిది జిల్లాలు వెనుకబడిన జిల్లాలుగా గుర్తించబడి ఉన్నాయి కాబట్టి, కేంద్రం కనికరించి ఏమైనా సహాయం చేస్తుందనే ఆశతో, వివిధ కారణాలలో ఈ బడ్జెటు పెట్టుకున్నాం. కానీ అనుకున్నట్లుగా జరగలేదు. అలోక్ టేచేసుకున్న బడ్జెటులోకేమలం 61.91 శాతం మాత్రమే ఖర్చు పెట్టుబడింది 2014-15వ సంవత్సరంలో. దానికి గల

కారణాలు నేను మళ్ళీ వివరించవలసిన అవసరం లేదు కానీ ఒకసత్యం ఏమంటే ఇప్పటికే ఉద్యోగుల పంపిణీ పూర్తికాలేదు. సాయిం అధికారుల పంపిణీమొన్న మొన్న పూర్తి అయింది.

అంతేగాకుండా అనేక నెలలుగా మొట్టమొదటి సంవత్సరం మనకు కేంద్రం నుంచి రావలసిన డబ్బులు పాత రాష్ట్రానికి చెందిన అకోంటులోకి పోయిన సందర్భం కూడా ఉంది. మూడు, నాలుగు నెలల వరకు యన్సర్వేషణియన్ పంటివాటికి సంబంధించి కేంద్రం నుంచి వచ్చే డబ్బులు కూడా ఎ.పి. అకోంటులో జమ అయ్యాయి కానీ తెలంగాణ అకోంటులో జమ అయిన పరిస్థితి లేదు. ఇలా రకరకాల కారణాల వల్ల ఆనాడు కొంత సష్టు జరిగింది. అంతేగాకుండా ఉమ్మడి రాష్ట్రం నుంచి విడిపోతున్నప్పుడు మనకి జనాభా ప్రాతిపదిక్కపై జియస్డిపి నిర్ణయించారే తప్ప యాక్స్చపల్స్ ఏదైతే ప్రాడక్షన్ ఉందో దాని ప్రకారం చేయకపోవడం వల్ల కొంత సష్టు జరిగింది. జియస్డిపిలో మనవాటా 49 శాతంగా ఉండాలి కానీ జనాభా ప్రాతిపదిక్కపై 42 శాతంగా నిర్ణయించడం వల్ల కొంత అప్ప తెచ్చుకునే వెనులుబాటు లేకుండా పోయింది. కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాల ద్వారా వచ్చే డబ్బులు, అప్పులు తెచ్చుకోవడంకానీ, రాబడి విషయంలో గానీ ఇతరతా కారణాల వల్ల మనకి గొప్పగా రాకపోవడం వల్ల అచీవెంటు చేయలేకపోయాం. ఆవిషయాన్ని యల్ఱింగి గారు ప్రస్తావించారు. దాన్ని బాజార్లుగా బడ్జెటు పెట్టుకున్నది ప్రస్తావించడం జరిగింది.

మొదటి సంవత్సరంలో మీకు లెక్కలు లేవు, కానీ రెండో సంవత్సరంలో కొంత వాస్తవికత ఉండాలి కదా అన్నారు. మీకు తెలుసు, నవంబర్ మాసంలో మొదటి బడ్జెటు పెట్టుకుంటే, మూడు మాసాల తర్వాత మళ్ళీ బడ్జెటు పెట్టుకున్నాం. సిఎచ్ వాళ్ల మూడు మాసాలకు ఒకసారి ఆడిట్ చేస్తారు. అప్పటిక్కుప్పుడు ఆడిట్ చేసే ఆస్కారం లేదు కాబట్టి రిప్రైజ్ ఎస్టిమేట్ కి ఆస్కారం లేకుండానే బడ్జెటు రూపకల్పన చేసుకున్న విషయం తమరికితెలుసు. మనకి రిప్రైజ్ ఎస్టిమేట్ కూడా లేవు. As it is గా 2014-15 బడ్జెట్కి రిప్రైజ్ ఎస్టిమేట్ పెట్టుకోవడం జరిగింది. దీంట్లో మనం కొంత పురోగతిని సాధించాం. ఆనాడు మనం పెట్టుకున్న బడ్జెట్

రూ.115689.20 కోట్లు. దీంట్లో రూ.1061.87 కోట్లు రివైజ్షన్ ఎస్టిమేట్ట్స్గా మేము చూపెట్టడం జరిగింది. అక్కడ అసెంబ్లీలో గానీ, ఇక్కడ యిల్చిపి గారు గానీ లేవనెత్తిన అంశాలు ఏమంటే - అయ్యా, ఈనాడు మీరు ఖర్చు పెడుతున్న డబ్బు రూ. 80,000 కోట్లకి పైగా మాత్రమే ఉంది, రూ. 1,00,000 కోట్లకు వచ్చే అవకాశం లేదు, మళ్ళీ తప్పు చేశారు, మళ్ళీ మీరు అంకెల గారడీ చేశారనే ఏమర్గులు వచ్చిన మాట వాస్తవం.

కానీ ఎక్కడా కూడా అంకెల గారడీ చేసి, మసిపూసి మారేడు కాయ చేసిన సందర్భాలు లేవు. ఇవి దాచితే దాగేవి కాదు. ఇంకా మూడు నెలలు పోతే 2025-16 కి సంబంధించి, రివైజ్షన్ బడ్జెట్ ఏదైతే ఉందో అది మీక్కాముందు ఆవిష్కరించబడుతుంది. ఈసంవత్సరం పరకు, అక్కోబర్, నమంబర్, డిసెంబర్ - చివరికావ్హర్ ఏదైతే ఉందో ఆక్వార్ కి మాత్రమే మనకి లెక్క ఉంది, అప్పటి పరకే రికార్డ్ ఉన్నాయి కాబట్టి ఆ రికార్డుల ప్రకారం మొన్న డిసెంబరు నాటికి రూ.66,647.87 కోట్లలో నాన్ ప్లాన్ క్రింద రూ.40,965.78 కోట్లు, ప్లాన్ క్రింద రూ.25,603.01 కోట్లు మాత్రమే, ఇది డిసెంబరు చివరి నాటికి మాత్రమేనని తెలియజ్జేస్తున్నాను.

ఇక్కడోక విషయం గుర్తు చేయదలుచుకున్నాను. రూ.80,000 కోట్లు లేదా రూ.82,000 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయగలిగారు కదా, ఇంకా పదివేసు రోజులు మాత్రమే ఉంది, ఇంకా లక్ష కోట్లు రివైజ్షన్ ఎస్టిమేట్ట్స్లో పెట్టారు, ఇది తప్పు కదా అని చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చికి సంబంధించిన రియల్ ఆడిట్ అకోంట్స్ ఇంకా రాలేదు. గతానికి సంబంధించిన అనుభవాలను ఒకసారి చెబుతాను. దీంట్లో గానీ, రాష్ట్రంలో గానీ బడ్జెట్టు ఒక ప్రైవేటు లిమిటెడ్ కంపెనీలాగా, ఒక ప్రైవేటు వ్యక్తికి సంబంధించిన బడ్జెట్టులా ఉండదు. అంచనాలు మాత్రమే ఉంటాయి. గతసంవత్సరం, అంతకు ముందు సంవత్సరం ఎలా ఉండనే విషయాన్ని తర్వాతంచుకొని, ప్రపంచ వ్యాప్తంగా, దీంట్సాప్టంగా ఉండే ఎక్సామిన్ గ్రోత్సీ గుసంలోకి తీసుకొని, ఇక్కడ ఉండే పరిస్థితులను తెలుసుకొని దాని ఆధారంగా మాత్రమే పెట్టుకుంటాం.

దీంట్లో గానీ, రాష్ట్రంలో గానీ ఎక్కడా కూడా ప్లాన్ బడ్జెట్టులో గానీ, నాన్ ప్లాన్ బడ్జెట్టులో గానీ వందకి వంద శాతం ఖర్చు అయ్యే సందర్భం ఉండదు. ఉంటే నాన్ ప్లాన్ లో ఉంటుందేమో కానీ ప్లాన్ విషయంలో మాత్రం ఎక్కడా కూడా నూరు శాతం అధివ్ అయిన చరిత్ర ఎక్కడా లేదు. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 2004-05లో 82 శాతం అలోకేట అయిన బడ్జెట్ అండ్ ఎక్స్పెండిచర్ చూస్తే, ఎక్స్పెండిచర్ కేవలం 82 శాతం మాత్రమే ఉంది. దయచేసి సభ్యులు గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఆనాడు యిల్చిపి గారు మంత్రిగా కూడా ఉన్నారు. 2004-05లో 82 శాతం, 2005-06లో 83 శాతం, 2006-07లో 86 శాతం, 2007-08లో అది బూమ్ పీరియడ్, రాజశేఖరరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు, అప్పుడు అలోకేట అయిన బడ్జెట్లో జరిగిన ఎక్స్పెండిచర్ 88శాతం ఉంది. మళ్ళీ కొంతదేశిష్ట్ వచ్చింది. 2008-09లో 67శాతం, 2009-10లో 77శాతం, 2010-11లో 84శాతం, 2011-12లో 88శాతం, 2012-13లో 81శాతం, 2013-14లో తెలంగాణ రాష్ట్రం తెచ్చుకున్న సందర్భంలో 71 శాతం మాత్రమే.

10.20 | lowest expenditure in 2008-09 67

ఉ. percent. అట్లేకాకుండా చివరి కావ్హర్లో ఎప్పుడూ కూడా బడ్జెట్లో ఎక్కువ ఖర్చు అవుతుంది. ఒక్కొక్క కావ్హర్లో ఎలా ఖర్చు అవుతుంది. చివరి కావ్హర్లో ఎలా ఖర్చు అవుతుందే విషయాన్ని చెబుతాను. 2011-12లో చివరి కావ్హర్లో ఖర్చు చేసిన మొత్తం - రూ.35.92 శాతం, 2012-13లో చివరి కావ్హర్లో ఖర్చు చేసిన మొత్తం - రూ.37.13 శాతం, 2013-14లో చివరి కావ్హర్లో ఖర్చు చేసిన మొత్తం - రూ.34.02 శాతం, 2014-15లో చివరి కావ్హర్లో ఖర్చు చేసిన మొత్తం - రూ.46.02 శాతం. ఇలా దీని ప్రకారంగా యావేబ్జ్ మాసుకున్నా కూడా 36, 37శాతం ఈ కావ్హర్లో ఖర్చు అస్కూరం ఉంటుంది. కాంట్రా ఇంట్రెస్ట్లు ఉంటాయి. ఇవన్నీ గనుక కలుపుకుంటే రూ.1,61,087 కోట్లు ఈ Revised Estimateని achieve చేస్తామనే విశ్వాసం ఉంది. కాబట్టి ఇవన్నీ మీముందు ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించే ఇంకోక ఆరు మాసాల తరువాత, నాకు తెలిసి అక్కోబరు

మాసానికి ఆడిట్ రిపోర్టు వచ్చే ఆస్కారం ఉంటుంది. ఆ లెక్కలు వచ్చిన తరువాత గౌరవ సభ్యులకు పంపిన్నానని చెప్పి తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఒక లక్ష కోట్లు ఖర్చు పెట్టేటువంటి ఈ సంవత్సరంలో రూ.1,15,000కోట్లు మీరు ఇప్పటికే పెట్టుకున్నారు కదా, త్రణం ఏమిటనేది మీకు తెలుస్తుంది కదా, మరి ఎందుకు వుళ్లి రూ.1,30,000కోట్లు పెట్టుకున్నారనేది వారి argument. వాస్తవమే, ఎందుకంటే మీ అనుభవం, గతంలో ఉన్న గ్రోత్ రేట్స్ ని బట్టి మీరు చెప్పిన మాట వాస్తవమే.

కానీ, తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడక ముందు ఆచి, తూచి పెట్టుబడులు గానీ, బిజినెస్ గానీ, యర్క్కినిటీన్ గానీ పెదుదామని అనుకున్న మాట వాస్తవం. 2014-15లో మనం దేనిని ఆవిష్కరించలేక పోయాము, విశ్వాసం కలిగించలేకపోయాం. కానీ, 2015-16లో టిఎస్-ఐపాస్ లాంటిది గానీ, ఐటి వ్యవస్థలో గానీ, పరిశ్రమల పాలసీలో గానీ, ఇతరత్రా గ్రోత్ లో గానీ బ్రహ్మండమైనటువంటి గ్రోత్ ఈరోజు ఉంది. కాబట్టి, అది రాబోయే కాలానికి మరింత పెరిగి కొంత లాభం చేకూర్చే ఆస్కారం ఉంది. ప్రజల అవసరాలు పెరిగాయి. కాబట్టి, ఆ ప్రజల అవసరాలను తీర్చాలనే సంకల్పంలో భాగంగా ఇవ్వాల ఈ బడ్జెట్ రూపకల్పనా చేశాము.

దానిలో భాగంగా చివరి క్వార్టర్ కి సంబంధించి చూసుకుంటే State Owned Tax Revenue(SOTR) ఏదైతే ఉందో, దానిలో Excise-35.36%, Vehicles-29.83%, Stamps and Registration-19.61%, VAT-12.56%, Non Taxation Revenue-78.05%, Mines-25%, అంటే అక్షోబరు నుండి డిసెంబరు వరకు ఈరోజు బ్రహ్మండమైన యావేజ్గా 20 శాతం ఉన్నది. తప్పకుండా ఈ క్వార్టర్ లో బ్రహ్మండమైన ఆదాయం వచ్చి, వచ్చే సంవత్సరం దీనికంటే ఇంకోక 5 శాతం పెరుగుతుందనే ఆశ ఉంది. అందుకే, ఈ గణంకాల, ఆదాయాల ఆధారంగా పెంచుకోవడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

జివ్నిడిపి గ్రోత్ లో కూడా ఈ సంవత్సరం 15 శాతానికి పైబడి ఉంటుందని అంచనా వేయడం జరిగింది. అలగే రూ.4,000 కోట్లు వ్యాట్ బకాయిలున్నాయి. గతంలో కోర్టులకు పోయి తప్పించుకొని ఎగేసేటువంటి ప్రయత్నం చేశారు. వాటిని సీరియస్గా పర్స్యూ చేసి రాబట్టుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను.

అంతే కాకుండా Deferred VAT అని ఉంటుంది. గౌరవ ఎల్సిపి గారికి తెలుసు. ఎవరికైతే concessions ఇచ్చి ఉంటామో, వారికి ఇప్పటిపరకు 7 శాతం concession ఇస్తే కట్టుకునేటువంటి వేసులుబాటు ఉండేది. కొత్త రాష్ట్ర కాబట్టి ఆదాయం కావాలి. కాబట్టి మొన్న ఒక మంత్రివర్గ ఉప సంఘం వేసుకున్నాము. 7 శాతం నుండి 8 శాతానికి గమక పెంచుకుంటే వారికి కొంత ఇస్సెంటివ్ ఇస్తే వారికి ఎంకరేజ్గా ఉంటుందని మొన్ననే నిర్ణయం తీసుకున్నాము. దాని ద్వారా కూడా నాలుగైదు వేల కోట్ల రూపాయలు వస్తుందనే ఆశ ఈ సం ప్రభుత్వానికి ఉంది.

అంతే గాకుండా ఇంటిగ్రేషన్ చెక్సోస్టులు గానీ, పన్ను ఎగేత దారులు ఎవైతే ఉన్నారో వారికి ఆ లీకేబీ లేకుండా మన వ్యవస్థని బల్ఫోతం చేసుకునేటువంటి పద్ధతి ఏదైతే ఉందో దాని విషయం ఆలోచిస్తున్నాము. మైన్స్ లాంటి విషయంలో ఎంత గొప్పగా మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నామో చూస్తున్నారు.

కాబట్టి, ఇవన్నీ వెరనీ గొప్పగా ఆదాయం ఉండే ఆస్కారం ఉంది. కాబట్టి, ఈరోజు ఆ సంఖ్య పెట్టుకోబడిందని గౌరవ సభ్యులకి తెలియజేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం యొక్క జివ్నిడిపి 2011-12 constant prices ప్రకారంగా రూ.5,83,117 కోట్లు అయితే, ఈ సంవత్సరం అది రూ.6,70,585 కోట్లుగా నమోదు కాబోతున్నాయి. భారతదేశం జివ్నిడిపి కంటే కూడా తెలంగాణ రాష్ట్ర జివ్నిడిపి చాలా ముందున్నదనే విషయాన్ని సభ్యులకి తెలియజేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు చాలా గొప్పగా స్టడీ చేసి రెండు క్వాటగిర్లుగా విభజించారు. అందులో ఒకటి-బగా అభివృద్ధి చెందుతున్న రాష్ట్రాలు. రెండుది - అభివృద్ధికి నోచుకోని రాష్ట్రాలుగా విడదీశారు.

అందులో అభివృద్ధి చెందుతున్న రాష్ట్రాలలో గుజరాత్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలను గుర్తించింది. Revenue surplus ఉన్న రాష్ట్రాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం incentive ఇవ్వదు. కాబట్టి, 3 శాతంగా ఉన్నటువంటి FRBM loansని 3.5 శాతానికి తెచ్చుకోవచ్చని కేంద్ర ప్రభుత్వం నూచన చేసి ఉన్నది. కేంద్ర క్యాబినెట్ కూడా దీనిమీద నిర్దయం తీసుకునేదుండే కానీ ఎందుకో తాత్పరం జరుగుతుంది. దాని వల్ల ఈ సంవత్సరానికి అది రాకపోవచ్చు. దాని మీద మొన్నెనే కేంద్ర ఆర్థిక శాఖామాత్సులను కలిసి వచ్చాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు నీతి ఆయాగోలో, ప్రధానమంత్రి గారిని కలిసిన సందర్భంలో, ఆర్థిక మంత్రి గారిని కలిసిన సందర్భంలో అరడజను సార్లు రిక్వెష్ట్ చేయడం జరిగింది. “అయ్యా, అమ్మ పెట్టుదు-అడుక్క తీనియదేనే” చందంగా ఉంది అని నేను కూడా 10 సార్లు రిక్వెష్ట్ చేయడం జరిగింది.

కొత్త రాష్ట్రం కాబట్టి ప్రజలకు అనేక రకాలుగా అశలుంటాయి. కాబట్టి వాటిని నెరవేర్చే బాధ్యత మామీద ఉంటుందని వారికి గానీ, మాకు గానీ సహాయం చేస్తారని ఆశించాము. అది లేదూ, ఇదీ లేదూ చివరికి అప్పు కూడా తెచ్చుకునే పరిస్థితి రానివ్వద్దని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది. ఆ 3.5 శాతం మస్తందనే ఆశతో ఈఱోజు ఈ లెక్కలు పెట్టుకున్నామని గౌరవ సభ్యులందరికి మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మొదటి సంవత్సరంలోగానీ, రెండవ సంవత్సరంలోగానీ, ఈ సంవత్సరంలోగానీ చూస్తే, మొదటి సంవత్సరంలో కొత్త ambitiousగా పెట్టుకున్నాము. రెండవ సంవత్సరంలో రూ.13,500 కోట్లు పెట్టుకున్నాము. కొత్త నిలువైన భూములు అమ్మకుంటే వాటి ద్వారా కొత్త పేదల సంక్లేషణానికి పనికి మస్తందని మేము పెట్టుకున్న మాట వాస్తవం. కానీ, అనుకున్న ప్రకారంగా రాలేదు. మొట్టమొదటిసారిగా ఈ రాష్ట్రంలో 1,25,000 మందికి గతంలో గుడిసెలు వేసుకున్న వాళ్లు కావచ్చు, మురికి కాలువల్లో రేకుల పెడ్లు వేసుకున్న వాళ్లు కావచ్చు వారందరికి ఉచితంగానే ఇండ్స్ జాగాల పట్టాలిచ్చిన మాట గౌరవ సభ్యులందరికి తెలుసు. అట్లనే కొత్తమందికి రెగ్యులరైజేషన్ చేయడం ద్వారా కొత్త

ఆదాయం వచ్చిన మాట వాస్తవం. కొత్త భూమి అరబిందో లాంటి కంపెనీలకు, ఇతరతా కంపెనీలకు అమ్మడం జరిగింది.

అరబిందో లాంటి కంపెనీలక్కతే రూ.29 కోట్లకు ఒక ఎకరం ఇచ్చాము. ప్రభుత్వ భూమి అయినంత మాత్రానా అగ్గువ, సగ్గువ అమ్మకునే ప్రయత్నం చేయవద్దు. కొత్త భూమి వచ్చి, మంచి రేటు వచ్చినప్పుడు అమ్మకోవాలనే సంక్లుంతోటి ఈఱోజు భూముల అమ్మకుం కూడా వేగుంతం చేయలేదు. కానీ, ఇప్పుడిప్పుడే కొత్త పాజిటివ్గా ఉంది. కాబట్టి, తప్పకుండా వాటి ద్వారా కొత్త ఆదాయం మస్తందని విశ్వాసం ఉంది. గతంలో ప్రభుత్వ పరమైన భూముల విపయంలో హైకోర్పులోగానీ, సుప్రీంకోర్పులోగానీ, మన participation, arguments సరిగ్గా లేకపోవడం వల్ల వేల కోట్ల రూపాయల భూముల్ని కోల్పోయిన సందర్భం మనందరికి తెలుసు. గతంలో ప్రభుత్వమనగానే పైరపి చేసుకోవచ్చు, ప్రభుత్వమనగానే ఏదైనా చేసుకోవచ్చనే భావన ఉండేది. మొన్నెలికి, మొన్న మొదటిసారి వేల కోట్ల రూపాయల విలువచేసే 380 ఎకరాల భూమిని సుప్రీంకోర్పులో argument చేసి, ముక్కపిండి దాన్ని సాధించుకున్న విపయాన్ని మనం మరచిపోవద్దని ఈసందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అట్లా ప్రభుత్వ పరమైన భూములు ఎవరైతే బ్రోకర్లు ఆక్రమించుకున్నారో, రియల్ ఎస్టేట్ మాఫియాలు ఆక్రమించుకున్నారో అలాంటి వాటిని సాధించుకోవడం జరిగింది. ఎక్కడెక్కడై కొన్ని ముఖ్యమైన భూములున్నాయో వాటిని అమ్మకొని, కొత్త ఆదాయం సంపాదించుకోవచ్చనే పద్ధతితో చేస్తున్నాము. ఇవన్నీ కలగలిపి భచ్చితంగా సాధించుకుంటాము. 2014-15లో 61 శాతానికి వచ్చాము. 2015-16లో 82 శాతానికి వచ్చాము. తప్పకుండా 2016-17లో 90 మండి 95 శాతానికి వచ్చి రికార్డు బద్దలు కోట్లేట్లుగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం భావిస్తుందని తెలియజేస్తున్నాము.

గతంలో 2006-07 మరియు 2007-08 కాలంలో రూ.12,000 కోట్ల ప్రభుత్వ భూముల్ని అమ్మడం జరిగింది. 2014-15, 2015-16లో వరుస కరువులు వచ్చాయి.

నాకు తెలిసి నా చిన్నతనం నుండి ఇంత భయంకరమైన కరవును ఎప్పుడూ చూడలేదు. ఉత్తరతెలంగాణలో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోనే బోర్డర్లో, బాపుల్లో నీరుండేటువంటి ఆస్కారం ఉండేది. ఇప్పుడెందుకో డ్రాష్టిక్ గా గ్రోండు వాటర్ పడిపోయింది. 2.5 శాతం ఉన్నటువంటి అగ్రికల్చరల్ గ్రోత్ కరవు వల్ల అది తిరోగువునంలో ఉండి 0.8 శాతానికి పడిపోయింది. ఎల్సొనో ప్రభావం అయిపోయింది శాప్రజ్జలు అంటున్నారు. వచ్చే సంవత్సరం మంచి వర్షాలు గనుక పడి ఉంటే మీకు తెలుసు వ్యవసాయ కాంట్రిబ్యూషన్ జిఎస్‌డిపికి 16 శాతమే కావచ్చు, 17 శాతమే కావచ్చు. కానీ ఆ 16 శాతం, 17 శాతం కాంట్రిబ్యూషన్ చేసేటువంటి ప్రజల సంఖ్య దాదాపు రెండు కోట్ల పైచిలుకు పోయేటువంటి ఆస్కారం ఉంది. మనం ఒప్పుకున్నా, ఒప్పుకోకపోయినా 60, 65 శాతం ప్రజాసీకం అంతా కూడా గ్రామాల్లోనే నివసిస్తారు.

వారందరు భూమి ఉన్నవాళ్లు కావచ్చు, భూమి మీద ఆధారపడి బ్రతికే వారు కావచ్చు వారందరికి వ్యవసాయం inter link అయి ఉంటుంది. కాబట్టి, వచ్చే సంవత్సరం మంచి వర్షాలు పడి వ్యవసాయ గ్రోత్ రేటు పెరిగి జిఎస్‌డిపి మరింత పెరిగి మనకు కొంత లాభం జరిగే ఆస్కారం ఉన్నట్లుగా మేము భావిస్తున్నాము.

సంక్షేమ విపర్యయలో అంకెలు పెట్టారు. నరే ఖర్చు కాలేదు. మీరేమో ప్రతి మాటలో, ప్రతి అంకెలో, ప్రతి నిత్యం, ప్రతి సమీక్షలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మాది సంక్షేమ ప్రభుత్వమని మీరు అంటున్నారు. మరి ఎందుకు ఆశించిన స్థాయిలో ఖర్చు చేయలేదనేది వారి argument. అధ్యక్షా, తమరిని గనునించుని, పరిశీలించుని వేడుకుంటున్నాను. 2010-11 సంవత్సరంలో అంధ్రపదేశ్ రాష్ట్రంలో తెలంగాణ వాటా-రూ. 2,518 కోట్లు మాత్రమే. 2011-12 వ సంవత్సరంలో- రూ. 3,221 కోట్లు మాత్రమే. 2012-13 వ సంవత్సరంలో- రూ. 4,050 కోట్లు మాత్రమే. 2013-14 వ సంవత్సరంలో- రూ. 4,091 కోట్లు మాత్రమే. 2014-15 వ సంవత్సరంలో పది నెలలకు గానూ - రూ. 4,432 కోట్లు. ఈరోజు 2015-16 వ సంవత్సరంలో సవరించిన అంచనాల ప్రకారంగా రూ. 11,392 కోట్లు. ఈసంవత్సరం బడ్జెట్ అంచనాలు రూ. 16,169 కోట్లు. 2013-14 చూసినా

2014-15 చూసినా దాదాపుగా 300 రెట్లు ఎక్కువగా ఖర్చు పెడుతున్న విపర్యయన్ని గౌరవ సభ్యులు గమనించాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ లెక్కలన్నీ ప్రకృతు పెడితే the simple thing, ఒకనాడు పించన్న మీద ఖర్చు పెట్టిన నిధులెన్ని? సంవత్సరానికి కేవలం రూ. 800 కోట్లు మాత్రమే. ఈరోజు ఆ పించన్న 500 రెట్లు పెరిగాయి. వికలాంగుల మీద పెంచిన పించన్న 300 రెట్లు. బీడికార్బ్రికులకుయైతే ఆనాడు ఇష్టిలేదు. ఈరోజు అని కూడా వెయ్యి రూపాయల చోప్పున ఇస్తున్నాము. ఆనాడు ఉమ్మడి ఆంధ్రపదేశ్ రాష్ట్రంలో తెలంగాణలో ఇచ్చిన పించనుల సంఖ్య కేవలం 28 లక్షలు. అది ఇవ్వాళ చూస్తే దాదాపు 35.50 లక్షలు ఉన్నాయి. కాబట్టి, ఆనాడు మనం రూ. 800 కోట్లు ఖర్చు పెడితే, ఇవ్వాళ మనం సంక్షేమం మీద పేదల కోసం ఖర్చు పెడుతున్న నిధులు రూ. 4,840 కోట్లుగా అంచనా వేయడం జరిగింది. అది రూ. 5000 కోట్లు పోయినా కూడా ఆశ్చర్యం లేదని గౌరవ సభ్యులకి విస్తువించుకుంటున్నాము.

అధ్యక్షా, నేను మళ్లీ, మళ్లీ చెబితే కొంత విసుగ్గా ఉంటుంది. నేను మీకు చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. మొన్న ప్రశ్నాత్మరాల సమయంలోనే చెప్పాను. తెలంగాణ ప్రభుత్వం డబ్బుని కేంద్ర బిందువుగా చేసుకొని ఆలోచన చేయదు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం మనుషుల్ని, మానవత్వాన్ని, సమస్యల్ని కేంద్ర బిందువులుగా వహితవేం ప్రణాళికలు రచించుకుంటుందనే విపర్యం మరచిపోకండి.

A qualitative change, ఎవరికొవస్తూ అధ్యక్షా? అధ్యక్షా ఎల్సొపి గారు ఆనాడు గౌరవ మంత్రివర్యులుగా ఉన్నారు. నేను ఆనాడు ఫ్లోర్ లీడర్గా ఉంటిని. అప్పుడు వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. అయ్యా, మీకు మంచి పేరు వస్తుంది, అడిగిన వారికల్లా హామీలిస్తున్నట్లుగా మీకు మంచి పేరు వచ్చింది, ఈరోజు మీరు కూడా గత ప్రభుత్వం లాగా పోల్చుకొనే ప్రయత్నం చేయకండి. గత సర్కార్కి, ఈ సర్కార్కి ఆస్కార్-జమీన్ ఘర్కణ్ణట్లుగా ఉండాలి. ఆనాడు వాళ్ల ముఖ్యమంత్రులుగా చెప్పుకోలేదు. ఆనాడు వారు చెప్పుకున్నది Chief Executive Officer (CEO) గా చెప్పుకున్నారు. మీరు

సింగా ఉన్నారు. Chief Executive Officer (CEO) అంటే డబ్బుల కోణంలోనో, నొక్క కోణంలోనో, లాభ వస్తోల కొరకు పనిచేస్తారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆ డబ్బుల కోణంలో పనిచేయరు. ముఖ్యమంత్రి అనే ప్రత్యక్షే, ఆ సీటుకి కుటుంబంలో తండ్రి పాత్ర ఉంటుందని ఆనాడు నేను చెప్పాను. తండ్రి ఏం ఆలోచిస్తారు అధ్యక్ష? తండ్రి కుటుంబంలో చిన్న వాళ్ల గనుక ఉంటే, కుటుంబంలో కొంత వెనుకబడ్డ వాడు గనుక ఉంటే తల్లి, తండ్రి వారి పక్కాన ఉంటారు. ఇవాళ్లి కుటుంబాలు మనకు తెలియకపోవచ్చు గనుక, ఇవాళ్లి కుటుంబంలో ఒకే కోడుకు, ఒకే బిడ్డ ఉండచ్చు గాక, కానీ ఆనాడు ఎనిమిది, పదిమంది పిల్లలున్న కాలంలో తల్లి, తండ్రి ఎవరి పక్కాన ఉండేవారు, చిన్న కోడుకు పక్కాన ఉండేవారు. మీరు ఎప్పుడైనా చూడండి. తల్లి, తండ్రి చివర్లో ఎవరి దగ్గర ఉండేది. చిన్న కోడుకు దగ్గర ఉంటారు. పెద్ద కోడుకుకి సమాజం పరిచయం అయింది, వాడు బ్రతక గలుగుతాడు, చిన్నోడికి ఇంకా అర్థం కాలేదు, వాడికి సహార్థ చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నదని చెప్పి ఆ తండ్రి బీద కోడుకు పక్కాన ఉంటాడు.

నేను ఆనాడు - అయ్య ముఖ్యమంత్రి గారూ! You are not a CEO, మీరు తండ్రిలాంటి Chief Minister అని చెప్పాను. చెప్పి, విశ్వవిద్యాలయం గురించి మా రంగస్తుకు, పొంగులేటి సుధాకరస్తుకు అందరికి తెలుసు. అందరం హస్టాటల్లో ఉన్నాను. మా అన్న మెడికల్ కాలేజి హస్టాటల్లో ఉండేది. మెడికల్ కాలేజీ ఎంత గొప్పగా ఉండేది. ప్రతి రోజూ మటన్ ఉండకపోయేదా? ప్రతి గురువారం కాప్ట్రూ చికెన్ ఉండకపోయేదా? ప్రతి ఆదివారం ఆఫ్ చికెన్ ఉండేది.

10.40 | ఆ నాడు శనివారం ఇచ్చే గుడ్డు ఎక్కడికిపోయే? ఆ ఉ.. నాడు మాకిచ్చే ప్రాకెట్ మని ఎక్కడికిపోయే? రక్తం అమ్ముకొని, స్క్రూలర్సిఫ్టులు కట్టుకొనే దౌర్ఘాగ్య పరిస్థితికి కారకులెవరు? ఆలోచన చేయమని చెప్పి, ఆనాడు సభలో చెప్పడం జరిగింది. అప్పుడు వారు డబ్బులెక్కడి నుండి వస్తాయని చెప్పడం జరిగింది. చట్టాలు బ్రహ్మదేవుడు రాయడు, ప్రభుత్వాలే రాస్తాయి. అవసరమైతే వందసార్లు సమరించుకోవచ్చని చెప్పి, ఆ నాటి ముఖ్యమంత్రికి చెప్పాను. చెప్పడమే కాదు, విద్యాను, వైద్యాన్ని నిర్దిష్టయించే చేస్తే మనుగడే

ఉండడని చెప్పి, దానికి మార్గం కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఆనాడు గాలి జనార్థన్ రెడ్డి గురించి పెద్ద చర్చ జరుగుతోంది. అయ్య, ఈ గాలి జనార్థన్ రెడ్డి టీఫిన్ కోసం పోలికాప్టర్లో పోతాడంట, బంగారు పళ్లెంలో తింటాడంట, బంగారు కుర్బీలో కూర్చుంటాడంట... అంటే ఎక్కడినుంచి వచ్చింది, ఇదంతా మనమిచ్చిన సౌమ్య కదా! ఏం చెప్పాడు అంబేద్కర్ “సమస్త సంపద, సమస్త వనరులు సమానంగా అందరి అవసరాలకోసం ఉపయోగుడే వ్యవస్థను రాశ్శున్నా” అని చెప్పి రాయడం జరిగింది.

“Development with equal distribution” అని చెప్పినటువంటి spirit నిరాసిన మహానీయుడు అంబేద్కర్. దాని మీద ప్రమాణం చేసిన మనమందరం కూడా ఎక్కుడనో దారితప్పినాం కాబట్టి, రక్తం అమ్ముకొని విశ్వవిద్యాలయంలో ఇవ్వాళ భోజనం భర్యులు కట్టుకునే దౌర్ఘాగ్య పరిస్థితికి కారకులెవరో తెలుసుకొని వారిని ప్రశ్నించడం జరిగింది. ఇదే ఇందిరా పార్ము-దగ్గర, వందల టెంట్ల క్రింద, అనేక సమస్యల పట్ల వాళ్ల గొంతులో గొంతుకైనాం కాబట్టి, ఆ సమస్యను ప్రస్తాపించిన వాళ్లం కాబట్టి ఎవరు కోరుండానే, ఎవరు ఉండ్చమించకుండానే ఆ సమస్యను పరిష్కారం చేయాలనే సంకల్పంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పడం జరిగింది. ఇవ్వాళ సస్వబియ్యం ఏర్పాటు చేసిన రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం అధ్యక్షా. నేను హస్టాల్ బిడ్డాన్ని, ఇక్కడ చాలామంది హస్టాటల్లో ఉండేచ్చు. బియ్యంలో తెల్లపురుగులు ఏరేసుకొని, రాళ్ల ఏరేసుకొని ఆ రాళ్ల బువ్వ, పురుగుల బువ్వ కూడా, కటోరతో కొలిచిపెట్టిపుచ్చడు, అది సరిపోక, మా ముఖాలలో తేజం లేక, మా కళల్లో జీవం లేక, మా పెదవులు పగిలినప్పుడు మేము పడ్డ వరకం ఇవ్వాళ మా బిడ్డలకు రావోద్దు. ఏ సమాజమైతే ఇవ్వాళ అట్టడుగు వర్గాల కోసం ఆలోచిస్తుందో, ఈ సమాజం బాగుండాలని చెప్పి నమ్మిన వాళ్లం. కాబట్టి ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో బంగారు తెలంగాణ రావాలంటే ఆ పిల్లల భవిష్యత్తు బాగుపడకాలే, ఈ రాష్ట్రం బాగుపడదని, ఎన్ని వందల కోట్లు రూపాయలు భర్యు పెట్టి, 2 లక్షల టన్నుల సన్మియ్యం తీసుకురావడం జరిగింది.

ఇది సంక్లేశమం కాదాలని అడుగుతున్నాను అధ్యక్ష? మొన్సునే చెప్పినా, వచ్చే సంవత్సరం 100 శాతం ఇంటర్ మీడియట్ కాలేజీలకు, డిగ్రీ కాలేజీలకు, విష్ణువిద్యాలయాలకు వచ్చే అకాడమిక్ సంవత్సరానికి తప్పకుండా అమలుచేసి, మీ గౌరవాన్ని నిలబెడతావని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే పేదలకిచ్చే బియ్యం చిన్నగానే కుపడుచ్చు. నేను అనుకున్న “చాయ్ వాలా ప్రధానమంత్రి”. ఆకలి ఉన్న వాడికే అధికారమొస్తే, దుఃఖం ఉన్న వాడికే అధికారం వస్తే, ఈ దుఃఖానికి పరిపోర్చురం దొరకాలి. ఈ ఆకలికి అర్థం కనిపెట్టాలి. కానీ బాధనిపించిన అంశం ఏమిటంటే, ఈ ఆకలికి పరిపోర్చురం చూపుటకోగా, ఈ దుఃఖానికి పరిపోర్చురం చూపించకోగా, సంక్లేశ రంగానికి కోత పెట్టింద్రు. Food Security Act లో భాగంగా 2015 అక్షోబర్ నుంచి మనం అమలు చేయడం జరిగింది. గతంలో ఎంత వుందికై కార్బులున్నాయో, బియ్యమిచ్చేదో అంతమందికి కేంద్రం మనకు బియ్యమిచ్చేది. కానీ ఇవ్వాల ఏదో లెక్కలనిచ్చే, below poverty line families జనాభా అని చెప్పి కేవలం 1.91 కోట్ల ప్రజలకు మాత్రమే కిలో బియ్యం 3 రూపాయల చోపున 5 కిలోల బియ్యం ఇస్తున్నది. అయిన వెరపకుండా, జంకకుండా, పేదల సంక్లేశున్ని మరువకుండా 2.81 కోట్ల మంది పేదలకు బియ్యం 5 కిలోలకు బదులు 6 కిలోలు అలాగే 3 రూపాయలకు బదులు రూపాయల చోపున ఇవ్వాళ రూ.3,000 కోట్ల రూపాయలుండగా, అందరికి అండగా సంక్లేశ రంగానికి ఖర్చు పెట్టిన రాష్ట్రమిదే కదా అధ్యక్ష?

ఈ సంక్లేశ రంగానికి తక్కువని చెప్పి మీరు ప్రస్తావించడం జరిగింది. దయచేసి ఆలోచించుకోమని చెబుతున్నాను. మీరు ఇస్తున్న వాట వాస్తవమే, ఇంకోంచెమిష్టుడిని అడగుడి. సంతోషపడతాం, కానీ సంక్లేశ రంగంలో ఖర్చు పెట్టటటేదంటే ఇది సంక్లేశ దేశం. మా ముఖ్యమంత్రి ఒక వాట అంటాడు. “రాజేందర్, ఇట్లాంటి వాటి గురించి ఆలోచన చెయ్యి, అమలు చేసే ప్రయత్నం చెయ్యి, డబ్బుగురించి ఆలోచించక” అని మా ముఖ్యమంత్రి అంటాడు. ఇవ్వాళ స్థీలు అనీమియాలోటి బాధపడుతారు.

ఎన్నిచ్చారు అధ్యక్ష? ప్రతి నెల పిల్లలకు 16 గుడ్లు, కానీ ఇవ్వాళ ప్రతి నెల 30 గుడ్లు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. చిన్న పిల్లలకు ప్రతి నెల 8 గుడ్లు, కానీ ఇవ్వాళ ప్రతి నెల 16 గుడ్లు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఒక్కిపు 17,800 కోట్ల రూపాయలు ఆ నాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగ్న వాడీ కోసం ఖర్చు పెడిపోతే, అందులో 8,000 కోట్ల రూపాయలు తగ్గించుకున్న కూడా రెట్టింపు చేసిన రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం.

అందుకనే this is the state of welfare state. ఇవ్వాళ ఆకలి ఉన్న వాడికి అన్నం పెట్టాలి. ఆపదలో ఉన్న వాడిని ఆదుకోవాలి. దీనికి పరిపోర్చురం కావాలని ఆ తదుపరి కోరుకుంటున్నాం. ఇప్పుడున్న సంవత్సరం అమలు చేస్తాం, కానీ అంతమంగా వాళ్లకాళ్ల మీద వాళ్ల నిలబడి, బ్రతకగలిగే సత్తాను మన తెలంగాణ రాష్ట్రం అందివ్వాలి. అందుకనే ఈ సంక్లేశ రంగం విషయంలో చెప్పుకుంటూ పోతే 216 పథకాలున్నాయి.

ఇప్పటి పరకు తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాత, 20 నెలల కాలంలో వివిధ అంశాల మీద నీర్ణయాలు తీసుకొని, అమలు చేస్తున్న కార్బుకుండా మంత్రులకు ఇవ్వాళ ఉషాకందనటువంటి విషయం. ఇవ్వాళ కారు డ్రైవర్, ఆటో డ్రైవర్, బస్సు డ్రైవర్ బయటిక్కినప్పుడు భార్యలో చెప్పి పోతాడు. క్లేమంగా రమ్మని ఆ భార్య ఆశీర్వదిస్తుంది. కానీ ఇవ్వాళ మనం రక్తం ఓడుతున్న రహదారులని చూస్తున్నాం. రక్తం చిందని రహదారి ఉండదు.

డ్రైవర్లుగా అనేక మంది అసుపులు బాసినప్పుడు, ఆ శపం మీద పడి ఏడ్చినప్పుడు, మనలాంటి వాళ్లం కంటి తుడుపుగా సానుభూతిగా చెబుతాం తప్ప, ఆ కుటుంబాన్ని ఆదుకునేది ఎవరు? ఆ క్లోనలో అందరి సానుభూతి ఉన్నది కావోచ్చు, కానీ దాని తర్వాత ఆ కుటుంబం అంధకారంలో మునిగినటువంటి ఆ డ్రైవర్లకోసం, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాత 5 లక్షల రూపాయలు ఎక్కువేసి ఇచ్చిన రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం. అధ్యక్ష, తమరికి తెలుసు భవన నిర్మాణ రంగంలో కొన్ని లక్షలూది మంది పని చేస్తారు. కరెంటు ప్రోకెట్లే చనిపోయిందని, బిల్లింగ్ పై నుండి పడి చనిపోయిందని,

కూలీ చనిపోయిండని, ఆ శఖేసుకొని ఆయనకు దండాలు పెడతాం. ఆ కుటుంబానికి లక్ష్మిష్వండి, రెండు లక్ష్మిష్వండని బేరం పెడతాం. కానీ ఆ దిక్కుమాలిన కల్పర్ ఉండోద్దని, ఆ దౌర్ఘాగ్య పరిస్థితి రావోద్దని వాళ్ళ కోసం కూడా రూ.5 లక్షల బీమా పథకం అమలుచేసింది ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ఈ గడ్డ మీద ఉన్న ప్రతి బిడ్డ గురించి ఆలోచన చేసింది. రెండవది, కరెంటు నిషయంలో పవర్ మినిష్టర్గా పట్టీర్ భాయ్ చూశారు, అందరికి జట్టి అర్థం కాకపోవచ్చుగాని, మా అన్నకు అర్థమవుతది. ఎందుకంటే, వారి హాయాంలోనే రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు భూపాలపల్లిలో శంఖుస్థాపన చేయడం జరిగింది.

అన్నా, మీకు తెలుసు, ఏ రాష్ట్రంలో అయితే కరెంటు ఎక్కువగా ఉంటుందో, ఆ రాష్ట్రం అభివృద్ధికి చిప్పాం. ఆ నాడు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో దౌర్ఘాగ్యమేందరంటే, వ్యవసాయానికి ఎక్కువగా వాడుకునేది. కాబట్టి మనం నెగిటివ్ ఇండికేటర్గా భావించాం. కానీ డెవలమెంట్లో ఒక ఇండికేటర్, తమరికి తెలుసు యుపిఎ గురించి ప్రస్తావించారు. యుపిఎ సర్కారు వచ్చిన తర్వాత 45,000 మెగావాట్ల పవర్ ఉత్తర్తి చేయగలిగి, తమిళనాడులో ఉన్నటువంటి అంధకార రాష్ట్రానికి, మహారాష్ట్ర లాంటి రాష్ట్రానికి, అందులో భాగంగా ఈ రాష్ట్రానికి కూడా పరిష్కారం కున్గొన్నామన్నారు. అది కొంతొరకు నిజంకావచ్చు. మీరు పెట్టిన భూపాలపల్లి ఇవ్వాళ్ళ వచ్చింది. కానీ, ఈ రాష్ట్రంలో రాష్ట్రం విడిపోయే నాటికి మారంగన్న వాళ్ళ మిత్రుడు కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. మా అన్నకు నేను మిత్రున్ని.

అయ్యా, మీరు ఆలోచిస్తున్నారా! “నీరు పల్లమేరుగు నిజం దేవుడెరుగు “నీళ్ళనీ అటే పోతాయికదా! ఎట్లా వస్తాయి రాజేందర్? ఉద్యమాలకోసం మస్త మాట్లాడండి. ఇక్కడైనా వాస్తవాలు చెప్పండి, అని చెప్పిన ముఖ్యమంత్రిగారు కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు ఏమన్నరువారు, “మీ రాష్ట్రం ఏర్పడితే, మీ దగ్గర జనరేషన్ స్టేషన్ ఉన్నయా? కరెంటు ఇవ్వాళ్ళ మీ దగ్గరే 53 శాతం వినియోగమవుతుంది. మరి మీకు సత్తా ఉన్నదా? ఎట్లా వస్తుది? ఎందుకింత అనాలోచితంగా

మొండిగా కొట్లాడుతున్నారు? ఆలోచన చేయమని” చెప్పి వారు చెప్పడం జరిగింది. అయ్యా! ఆనాడు ఇదే ప్రాదర్శబాద్ లో ఎక్కడంటే, ఇందిరాపార్కు దగ్గరకార్బికులు సమ్మేళనిచేయగా చూశాం, పొట్టకూటి కోసం టెంట్లు వేయగా చూశాం, కానీ పారిశ్రామికవర్గాలు ఏ సమ్మేళనమని నిప్పిస్తారో, ఏ ఉండ్యమాన్ని అసహ్యంచుకుంటారో, అలాంటి కంపెనీ యాజమాన్యాలే, దర్శాలు చేసి, కరెంట్మ్వండి, ఎంత డబ్బుఱా ఇస్తామని చెప్పిన మాట వాస్తవం కాదా ఈ గడ్డమీదలని నేను అడుగుతున్నాను అధ్యక్షా!

కార్బికులు కొట్లాడారు. అరె! మీరెందుకు కొట్లాడుతున్నారుంటే, కంపెనీ బందైనే కంపెనీ యజమానే సప్పాపోతారనుకుంటున్నారు మీరు. కంపెనీ యజమాని సప్పాపోయేది రూపాయైతే, అన్నం దొరకుండా అలమటించేది, లక్షలాది మంది కార్బికవర్ధమయ్యా! మీరు ఆలోచన చేస్తులేరు. ఆదివారు బందు, శమివారం బందు, శుక్రవారం కూడా బందు పెడతారా? ఇదెక్కడిన్నాయమని చెప్పి, వాళ్ళ టెంటు వేశారు. ఎంత గమ్మలైన వ్యవస్థంటే, యజమాన్యాలు, కార్బిక వర్గాలు పరస్పరం విరుద్ధమైనటువంటిని. పరస్పర విరుద్ధ ప్రయోజనాలు కలిగిన వారు కూడా, ఒకే దగ్గర సమ్మేళనిసటువంటి రాష్ట్రం ఆ నాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం. కానీ ఈ రాష్ట్రం ఏర్పడి తర్వాత అంధకారం రాలే! పెలుగొచ్చింది. చీకటి రాలే! కరెంట్ గొచ్చింది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలోనే ఉండ్లోకి పోయినప్పుడు, “ఎమయ్యా ఈటల రాజేందర్గారూ, బాగా కొట్లాడుతపు, ఇదెందుకో మాట్లాడుతలేను, రా అని చెప్పి, చిన్న పిల్లలని వేప, చింతచెట్ల కొమ్మలకు ఉయ్యాల కట్టి, ఇగ్గో మా పిల్లలని విసనకర్తతో ఊపుకుంటున్నామయ్యా! వరి పొలంకాడికి పోతే వోల్టంతా దొములు కుడుతున్నాయి. కరెంటేసుకుందామంటే కరెంటు లేదు, ఒక గంట ఇప్పించండి.

చివరికి మనిషిచ్చిపోతే చేధబులు లేచయ్యా. ఉండ్లో బోర్డే ఉన్నాయి. “అయ్యా ఎ.ఇ.గారూ మా ఉండ్లో మనిషిచ్చిపోయిండు ఒక గంట కరెంట్మ్వండి,” అని అడగడం ఆనాటి దౌర్ఘాగ్య పరిస్థితి. ఇవ్వాళ్ళ కంటిరెప్ప పాటు కూడా కరెంటు పోకుండా 6 సెలల కాలంలోనే పెలుతురు నింపిన రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రమని చెప్పి, మనవి చేస్తున్నాను. ఇవ్వాళ్ళ

రైతాంగానికి 7 గుటల కొంటోస్తోంది. 9 గుటల కొంటోస్తోంది. వచ్చే ఏప్రిల్ నుంచి వందశాతం ఇస్తోమని ప్రకటించినాం. కానీ ఒక్కటి మాత్రం సత్యమేందంటే, మీ అంతరాత్మకు తెలుసు, నీళ్లు మొండోళ్లు.

చెప్పిన మాట జవదాటరు నీళ్లు. అమలు చేస్తారనే నిశ్శాసం మాత్రం ప్రజలకు ఉంది. దానికి ధన్యవాదాలు. తప్పకుండా దానిని నిలుపుకుంటాం, మీ ఆదరాభిమానాలు పొందుతాం. కరెంటు నిషయంలో, మీతోటే శభావ్ అనిపించుకుంటాం, అని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఇవ్వాళ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిరు, మేము కూడా చెప్పిం ఇవ్వాళ ఉన్న కొంటెంతో మీకు తెలుసు యాదాది పవర్ స్టోప్స్ ఎవరు పెడుతున్నారు, జెన్కో ఎవరు ఏర్పాటు చేస్తోంది వారు చెప్పాలి. జెన్కోకి ప్రభుత్వ పరమైన గ్యారంటీ అక్కరలేదు. జెన్కో తన సాంత రిసోర్స్‌స్‌లో వాళ్లు డబ్బులు తెచ్చుకోగలుగుతారు, పెట్టుకోగలుగుతారు. అది 6,000 మెగావాట్లు. యన్సెపిసికి మనం పెట్టాల్సిన అవసరం లేదు, వాళ్లే డబ్బులు పెట్టుబడి పెడతారు, అమ్మకుంటారు.

మీరు నాయకత్వం వహించినటువంటి కోల్ మైన్స్ సింగోణి. వాళ్లకు బ్రహ్మండంగా ఆర్థికనిలువలున్నాయి వాళ్లకు మనం గ్యారంటీ ఇవ్వాల్సిన అవసరం లేదు వాళ్ల గ్యారంటీ మీదే వాళ్లు తెచ్చుకునే ఆస్కారవయింది. అట్లా 91,500 మెగావాట్లు పవర్ జనరేటర్లో పెట్టే పెట్టుబడికి, తెలంగాణా సర్కార్ గ్యారంటీగాని, సపోర్ట్ గాని అక్కరలేదు. మేమే పెట్టిపోయిన సంవత్సరు రూ.2,000 కోట్లు ఉండిని చెప్పి అందాక పెట్టుకున్నాం. ఒక రూ.1,000 కోట్లు ఇచ్చుకున్నాం. అవసరంపడితే రాష్ట్ర పరంగా ఇంతగొప్ప సేవలందిస్తున్న, ఇంత గొప్ప కర్తవ్యాన్ని నిర్పహిస్తున్న ఈ డిపార్ట్మెంట్‌కు తప్పకుండా, ఆదుకునే దాంటో వాళ్లకు ఆ సపోర్ట్ ఉంటదని చెప్పి ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నా కాబట్టి, ఆ విద్యుత్తు ఎక్కడా కూడమన పరంగా డబ్బులు అక్కరలేదని చెప్పి, తమరి ద్వారా విస్మయిస్తున్నాను. వ్యవసాయ రంగం గురించి మా ఎల్సపిగారు ఇందాక మాటల్డుడుతూ మీరు అశించినంత ప్రయోజనం లేదని ప్రస్తావించారు. అధ్యక్షా, తమరికి తెలుసు, కరపుంది కాబట్టి దాని ఇంపోక్ కనబడుట లేదని. ఇచ్చితంగా దాని ఇంపోక్ కనబడుతది.

ఉపకర మీద సగం సబ్సిడీ ఇచ్చిన సందర్భం ఎప్పుడున్నా ఉందా? అది కూడా బ్యాకెండ్ సబ్సిడీ. ఇవ్వాళ ప్రంట్ సబ్సిడీ పెట్టాం. ఇవ్వాళ తీసుకున్నప్పుడే మా సబ్సిడీ ఇచ్చేటటువంటి వ్యవస్థ ఎప్పుడైనా ఉందా అధ్యక్షా?

250 కోట్ల రూపాయలను గ్రీన్ హాస్ కోసం పెట్టిన చరిత్ర ఎప్పుడైనా ఉందా? ఇక్కడే ఉంది కదా! చిన్న రైతాంగానికి 100 శాతం, మధ్య తరగతి రైతాంగానికి 90 శాతం, మిగతా రైతాంగానికి 80 శాతం సబ్సిడీ ఇచ్చిన సందర్భం ఎప్పుడైనా ఉందా? అది కేవలం తెలంగాణ రాష్ట్రం మాత్రమే! అధ్యక్షా, ఆనాడు ఒక్కటి పెక్కార్, ఇవ్వాళ 5 పెక్కార్లు. 5 పెక్కార్ల కంటే ఎవరికి ఎక్కువ ఉండదు, కానీ 12 పెక్కార్ల పరకు ఇస్తున్నాం. ఇంకా ఒక మాట చెప్పాలి. గుణలో కిరణ్కుమార్ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, నేను ఈ గ్రీన్ హాస్ కోసం అర ఎకరమేంది కిరణ్కుమార్ రెడ్డి గారూ, నీకైతే కాళ్ల మీద నీళ్లు పడుతున్నాయి బాగానే ఉంది.

కానీ, ఈ రాయలీసీమకు, తెలంగాణకు ఉదారంగా గుజరాత్ లెక్కా నీళ్లు ఇప్పరాదా? గ్రీన్ హాస్ కోసం అని చెప్పిన ఎందుకిస్తుమయ్యా, మీరడిగితే అనలియ్యం పో! అన్నడు. ఇవ్వాళ గ్రీన్ హాస్ కోసం ఒక ఎకరానికి పెట్టుబడి ఎంతో తెలుసా అన్నా? 40 లక్షలు ఒక ఎకరానికి, దానికి 3 ఎకరాలకు సబ్సిడీ ఇచ్చే రాష్ట్రం, అంటే ఒక కోటి ఇంట్లు రూపాయల్లో, కోటి రూపాయలిచ్చే రాష్ట్రం ఈ ప్రపంచంలో ఎక్కుడైనా ఉందా? అది తెలంగాణ రాష్ట్రమే అధ్యక్షా.

ఇట్లా పంట రుణాల విపర్యంలో మాటల్డుడుతున్నారు. మీరు చేసినోళ్లు, మాకు ఆదర్శంగా ఉండాలి. Is it possible? మీరు ఆ నాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం డా. మన్సోహన్‌సింగ్ గారి నేతృత్వంలో ప్రధాన మంత్రిగా ప్రకటించి మాత్రం రూ.60,000 కోట్లు. ఎవరికిచ్చిండు? ఆ నాడు ఎవరికైతే వెళ్లదో, వ్యవసాయం సంక్షోభంలో ఉండి, దాంటో కట్టలేని వాళ్లకు మాత్రమే మాఫీ చేసిందు. దాని తదుపరి కట్టిన 80 శాతం రైతాంగుమంతా కూడా “ఇంత అన్నాయమా? కట్టడం నేరమా? దైత్య దైత్యై కదా?” అని అంటే, రూ.5,000 చౌపున ప్రోత్సాహకంగా మీరిచ్చిండు. అంతా

కలిపితే ఎంత అధ్యక్షా? రూ.3,370కోట్లు. మనమెంతా ఇస్తున్నాం అధ్యక్షా? రూ.17,000కోట్లు.

శ్రీమహమ్మద్ అలిపట్టీర్(శాసనసభనియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, మొత్తం భారతదేశంలో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.17,000కోట్లు. దాంట్లో మన రాష్ట్రానికి రూ.13,000కోట్లు మీరు చెప్పినట్లుగానే ఏ బ్యాంకులో అయిన సక్రమంగా కట్టినవాళ్లకు రానేలేదు. సకాలంలో డబ్బులు చెల్లించనివారు ఎప్పుతే ఉన్నారోవాళ్లకు మచ్చాయని, రైతులు అడిగితే అప్పుడున్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అలాంటి వాళ్లకు incentiveగా ఒక రూ.5,000 చోప్పున మొత్తం రూ.1800కోట్లు వాళ్లకు చెల్లించడం జరిగింది. అది వంద రోజులలోనే ఆ నిధానాన్ని పూర్తి చేయడం జరిగింది.

11.00 | శ్రీ ఈటల రాజేందర్: అధ్యక్షా, అందులో
ఉ. తెలంగాణ వాటా రూ.3375 కోట్లు. ఎక్కువలో ఎక్కువ రూ.5000 కోట్లు ఉండవచ్చు. కానీ, తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఇచ్చినది రూ.17,000 కోట్లు. కొత్త రాష్ట్రం అయినప్పటికీ, ఆర్థిక పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందో తెలియదు. అయినప్పటికీ మొదటి ఇన్స్ట్రోల్మెంటు క్రింద రూ.4250 కోట్లు ఇచ్చాము కదా. తరువాత అనుకున్న ప్రకారం రెండవ ఇన్స్ట్రోల్మెంటు కూడా ఇచ్చాము.

ఆ నాడు కూడా మేము ఇదేచెప్పాము. ఏకమొత్తంలో రుణ మాఫీ అని ఎప్పుడూ మేము చెప్పలేదు. మూడవ ఇన్స్ట్రోల్మెంటు రేపోవాపో ఇస్తాము. నాలుగవ ఇన్స్ట్రోల్మెంటు కూడా ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తాము. రైతాంగానికి అపురమైన రుణాలను ఇచ్చే విషయంలో కూడా తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాము. ఈ రోజు వ్యవసాయానికి రూ.4250 కోట్లు పెట్టాము. విద్యుత్తుకు ఇచ్చే నాలుగు నుండి ఐదు వేల కోట్లు రూపాయలు. ఇనీ ఎక్కడికి పోతున్నాయి? వ్యవసాయ రంగానికి. మనం కేటాయించుకున్న రూ.5900 కోట్లకు అదనంగా ఈ రూ.4250 కోట్లు, పవర్ సబ్సిడీకి పెట్టుకున్న రూ.5000 కోట్లు వ్యవసాయ రంగానికి ఖర్చుపెట్టినట్లు కాదా? ఊళలో ఒక సామేత ఉంది. పరిగ ఏరుకుంటేరాదు, పంట పండితే వస్తుంది. రైతులకు కరెంటు నిరంతరాయంగా తొమ్మిది గంటలు ఇచ్చాము. రైతుల రుణ

మాఫీ చేసాము. ఒకనాడు ఊళలో వ్యవసాయం చేసుకునే వారికి పిల్లలు ఇచ్చేవారు. ఉద్యోగాలు చేసుకునే వారికి పిల్లలు ఇప్పడానికి వెనుకాడేవారు. ఎందుకంటే నెలాభరుకి చేతిలో డబ్బులు ఉండవు. జైజవాన్, జైక్రిస్.. ఎంతగొప్ప నినాదం అధ్యక్షా.

ఈ దేశంలో ఇద్దరే ఇద్దరు త్యాగమూర్తులు. దేశాన్ని కాపాడే పైనికుడు ఒకరైతే, మరొకడు ఈ దేశ ప్రజల కోసం, పట్టిడువుం పెట్టడానికి రక్కాన్ని చెమటగా మార్చేటటువంటి మా రైతు. అందుకే ఆనాడు 2004లో జలయజ్జం మొదలుపెట్టిన నాడు రెండు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేసే ప్రాజెక్టులను గుర్తించాము, మూడు సంవత్సరాలు పట్టే ప్రాజెక్టులను రాసుకున్నాము. అంతిమంగా ఐదేళ్లలో పూర్తికాగల ప్రాజెక్టులను కూడా రాసుకున్నాము. 2004 నుండి ఈ నాడు 2016లోకి అడుగుపెట్టావు. ఏమయినాయి ప్రాజెక్టులు? పూర్తి కాలేదు. మేము కూడా అన్నీ సకాలంలో పూర్తిచేస్తామని ఎక్కడా చెప్పడం లేదు. కానీ వందకి వందశాతం గ్రామీణ ప్రజల బతుకులు బాగుపడకుండా, ఆత్మహత్యలు ఆగుని, ఆ ఆత్మహత్యలను నివారించకుండా బంగారు తెలంగాణ రాదని, రూ. 25,000 కోట్లు బడ్డెట్లో పెట్టుకున్న న్యక్తరాష్ట్రం ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రం. సాగునిటి కొరకు పెట్టే ఖర్చు వ్యవసాయం కొరకు కాదా? ఇవన్నీ లింక్ అయి ఉంటాయి.

శ్రీ ఎం. రంగారెడ్డి(శాసనసభనియోజకవర్గం): ఆర్థిక మంత్రిగారు విషపుఉధ్యమాల నుండి వచ్చినవారు. మమ్మల్ని కాదు, మొత్తం ప్రపంచాన్ని కుప్పిస్తే చేయగలడు. ప్రాణహితచేవెళ్ల ప్రాజెక్టుని రూ.35,000 కోట్లతో, పద్ధతినిమిది రకాల అనుమతులు పొంది, 160 టీఎస్‌ల సామర్థ్యంతో మేము ప్రతిపాదిస్తే, అదే 160 టీఎస్‌ల సామర్థ్యంతో, మీరు రూ.90,000 కోట్లతో బడ్డెట్లో ప్రతిపాదించారు. నిజమా, కాదా? మంత్రిగారిని చెప్పమనండి.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ ఛైర్మన్: ప్రాణహిత గురించి తరువాత మాట్లాడండి. ముందు బడ్డెట్టే మాట్లాడనివ్వండి. రంగారెడ్డిగారూ, దయచేసి కూర్చుండి.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్: అధ్యక్షా, ఆనాడువారు పునాది వేసారు. వందశాతం ఆనాడువారు తీసుకున్న నిర్వయానికి మేము జీజీలు పలికాము. రాజేందర్ రెడ్డిగారు ప్రాణికర్లగా పోతున్నాడు, ప్రజా సంక్షేపం గురించి ఆలోచిస్తున్నాడు, మాకు కూడా కావలసింది ఇదే అని మేము అనుకున్నాము. మంచినిమంచి అంటాము, చెడునిచెడు అంటాము. మీరు కూడా మాలగే ఉండాలి. అయితే ఆ నాటికి, ఈ నాటికి ఉన్న తేడా ఏమిటంటే సాగునీటి ప్రాజెక్టుల విషయంలో ఈ తాత్వారం తగదు అని భావించాము. జూరాల ప్రాజెక్టుకి పునాది హేసిన నాడు, దాని అంచనా వ్యయం రూ.70 కోట్లు. కానీ, actual expenditure Rs.2,000 crores.

ఇదే ప్రాణహితచేషెల్ ప్రాజెక్టు ఆనాటి అంచనా వ్యయం రూ.16,200 కోట్లు. దానిని రివైజ్ చేసిన తరువాత దాని వ్యయం రూ.40,000 కోట్లుగా మారింది. అదే ప్రాజెక్టు, పది, వస్తేందు సంవత్సరాల తరువాత, ఈనాడు రూ.83,000 కోట్లకు పెరిగింది. రోజులు గడుస్తుంటే ప్రాజెక్టుల అంచనాల రేట్లు పెరుగుతాయి. ఆనాడు మొదట రూ.16,200 కోట్లు ఉన్న వ్యయం తరువాత రూ.40,000 కోట్లు అయ్యింది. కొంత ఆయకట్టు కూడా పెరిగి ఉండుచుపు. ఆనాడు మీరు 10, 11 TMCల నీటితో చెట్లమీద విస్తరాకులు కుట్టే ప్రయత్నం చేస్తే, అది కరెక్టు కాదు సుమా, assured water ఉండాలని చెప్పి, ముల్లన్న సాగర్కి 50 TMCలు, మొత్తం 150 TMCల నిలువ నీటితో, నీటిలభ్యత గ్యారంటీతో కడుతున్న ప్రాజెక్టు ప్రాణహితచేషెల్ రీడిజైనింగ్ ప్రాజెక్టు అనే విషయం మరిచిపోవద్దు.

మన గౌరవమీయలు ఎం.ఎల్.సి. నేరీంద్రగారు ఉన్నారు. వారు ఆ ప్రాంత నివాసి. ఈ సభద్వారా మరొక్కసారి యావుక్క తెలంగాణ ప్రాంతానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మా ప్రభుత్వానికి జిల్లాల పట్ల వివక్షత ఉండదు. ఉత్తర తెలంగాణ, దక్షిణ తెలంగాణ అనే భేద భావం మాకు లేదు. తెలంగాణ గడ్డ మీద పుట్టిన ప్రతి బిడ్డ మా బిడ్డగానే అనుకుంటాము. ఈ గడ్డ మీద ఏ తెలంగాణ బిడ్డ క్షీరు పెట్టినా అది తెలంగాణ క్షీరుగానే భావిస్తాము కాబట్టి, చెవెళ్లకు కూడా అనుకున్న ప్రకారం నీళ్ల ఇచ్చే జివేంద్రార్ వాది అని గౌరవ

ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ సభలో చెప్పి ఉన్నారు. ఎవరికి అనుమానం అక్కరలేదు. చెవెళ్లకు వచ్చే నీటిని మీరు మధ్యలో ఆపివేసారు, మాకు నష్టం చేస్తున్నారు, కృష్ణానది నీళ్ల అంటున్నారు. అని వస్తుయో, చస్తుయో అనే అపనమ్మకం అక్కరలేదు. అది చెవెళ్ల కావచ్చు, మంథని కావచ్చు, మహాబూబ్ సగర్ కావచ్చు, లేదా భక్త రామదాసు ప్రాజెక్టు కావచ్చు. అన్ని పంట పొలాలకు నీళ్లచే జిమేంద్రారి తెలంగాణ ప్రభుత్వానిది. కాబట్టి వ్యవసాయం పట్ల చిన్నచూపు అనే మాట వద్ద అని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈక్కాగునీటి విషయానికి వస్తే, most of the diseases are water borne diseases only. వర్షాకాలం రాగానే, కొత్త నీళ్ల రావాలి, వాటిని గిరిజనులు తాగాలి, చచ్చిపోవాలి లేదా విషప్పురాలకు గురికావాలి. పత్రికలు రాస్తుంటాయి, ఏమి రాష్ట్రం ఇది, ఏమి ప్రభుత్వం ఇది అని. ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో, ఖమ్మం జిల్లాలో ఉన్న మా అడవి బిడ్డలకు మంచినీళ్ల ఇవ్వాలనే సంకల్పం ఎంత గొప్పదో అర్థం చేసుకొని మనవి చేస్తున్నాము. గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కూడా CPW Schemes క్రింద ఉఱ్చు ఖర్చుపెట్టారు. నిజమాబాద్ కు రూ.240 కోట్లు ఆనాడు కేటాయించారు. చిత్తురు జిల్లాకు రూ.5811 కోట్లు కేటాయించుకున్నారు. ఒక జిల్లా కోసం రూ. 5811 కోట్లు అంచనా వేసి, శాంక్షే కూడా చేశారు. ఒక్క జిల్లాకు నీళ్లివుడానికి ఆరువేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుయిస్తాయితే, మరి పది జిల్లాలకు నీళ్లివుడానికి ఇరవై వేల కోట్లు, ముప్పై వేల కోట్లు ఎందుకని ప్రశ్నించడం ఏమి న్యాయం అధ్యక్ష?

CPW Schemes ఎక్కడ విజయవంతమయినాయి? SRSP ఉంది కాబట్టి అక్కడ సక్షేప్ అయింది. అక్కడ కాకుండా, ఒక టిఎస్ ఉన్నచేట అయితే సక్షేప్ అయి ఉండేదా? వేల కోట్లు ఖర్చు పెట్టినా, కళముందు పైపు లైస్సు ఉన్నా, నల్లా ఉన్నా, నీళ్లు రావు. వరుసగా మూడు సంవత్సరాలు కరువు ఉన్నా, ప్రజలకు నీళ్ల అందాలి. CPW అనే పాత పద్ధతిలో కాకుండా, ఏ మండలానికి ఆ మండలం ఒకచెచువు తప్పుకుని, నీళ్ల ఇచ్చే విధాను కాకుండా, assured water ఉండే విధంగా మేము ప్లాన్ చేయడం జరిగింది. ఇరిగేసన్ బడ్జెటులో పది శాతం తాగునీటి కొరకు

కేటాయించుకున్న సర్కార్ తెలంగాణ సర్కార్. అదే జి.ఓ.లో పదిశాతం పరిశ్రమలకు కూడా కేటాయించిన ప్రభుత్వం కూడా మాదే. అందుకే ఈ స్క్రీనులు SRSP ప్రాజెక్టులో పెట్టాము. మిడ్ మానేజ్ లో, ఎట్టిండీలో, ట్రైసైలింలో, పాలేరులో మరియు నాగార్జున సాగర్ హంటి నీటిపుతలి ఉన్న ప్రాంతాలలో పెట్టాము తప్ప, మండల కేంద్రాలలో పెట్టాలేదు. కరువు వచ్చినా కూడా ఇబ్బంది ఉండకూడదు. సంవత్సరం మొత్తానికి మనకు 42-43 TMCల నీటి అవసరం ఉంటుంది. వరుసగా రెండు, మూడు సంవత్సరాలు కరువు వచ్చినా నీరు కావాలి కాబట్టి, ఒక 120 TMCల నీరు అందుబాటులో ఉండే విధంగా ప్లాన్ చేయడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రాంపీత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టు 50 TMCల సామర్థ్యంతో పెట్టింది కాదా? మళ్ళీ కొత్త ప్రాజెక్టు ఎందుకు?

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. మహేందర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, రంగారెడ్డిగారు కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారికి బాగా సన్నిహితులు. వారి ఆశీస్కాలతోనే రంగారెడ్డిగారు ఎమ్ముట్టి అయినారు. మరి ఆ రోజు తెలంగాణ గురించి మా ఎమ్ముల్చేలంతా ఆసెంబ్లీలో అడిగిస్తున్నాడు, మేము తెలంగాణకు ఏమీ ఇష్టము, నా ఇష్టం, నా జిల్లాలో ఆరుమేళ కోట్లు పెట్టుకుంటాను. ఏం చేసుకుంటారో చేసుకోండి అన్నప్పుడు, ఆ నాడు ఎందుకు మాట్లాడలేదో రంగారెడ్డిగారు దానికి సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలిపట్టిర్: అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు గొప్ప ఉద్యమ నాయకుడు. మా సభ్యులకు నేను కూడా విజిప్పి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారి సమాధానం పూర్తయిన తరువాత మను క్లారిఫికేషన్ అడుగుదాం. మంత్రిగారు ఓపికతో జవాబు చెబుతారని మనవి చేస్తూ, ఇప్పుడు పర్సనల్గా అట్టక్ చేసే సమయం కాదు. గతం గురించి మాట్లాడుకున్నట్లయితే ఆనాడు ఉప్పానియా జీవిసి విద్యార్థులు రంగారెడ్డి జిల్లాలో తెలుగు వంపోనాడు జరిగే టప్పుడు, విద్యార్థులు వచ్చినప్పుడు, పోలీసులతో కొట్టించిన ఘనత మీది కాదా?

అందుగురించి అది, ఇది వదిలేసి, బడ్జెటు గురించి చర్చించండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఈటల రాజేందర్: అధ్యక్షా, మనిషికి తాగు నీరు చాలా అవసరం. స్వాతంత్యం వచ్చి అరవై సంవత్సరాలు దాటుతున్నా, ఆరోగ్యకరమైన నీరు ప్రతి మనిషికి అందుబాటులోకి రావడం లేదు. అందరూ స్వచ్ఛమైన నీటిని కొనుక్కోలేదు. చెంచుపెంటలు, గిరిజన గూడెంలు, ఆదిలాబాదీలో ఉండేటటువంటి వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు మంచి నీరు ఇష్టవలసిన అవసరం ఉంది. నూటికి నూరు శాతం ఈ సంవత్సరం 6100 గ్రావూలకు, 12 మునిపాలిటీలకు ఈ సంవత్సరం నీరు అందించే పథకం పూర్తి చేస్తాము.

11.20 | వచ్చే సంవత్సరం 98 శాతం పూర్తి చేసుకొని, 2018 ఉ. సంవత్సరానికిల్లా నూటికి నూరు శాతం పూర్తి చేస్తాం.

దేశంలో ఇలాంటి స్క్రీనుని ప్రతి గ్రామానికి, ప్రతి ఇంటికి, ప్రతి చెంచూ, లంబాడా తండ్రాకి ఇచ్చిన ఘనత తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి ఉంటుంది. ఈస్క్రీనుని ఆదర్శంగా తీసుకొని ఉత్తరప్రదేశ్లో అమలు చేస్తామన్నారు, అలాగే భీహార్ ఎన్నికలు సందర్భంగా నేను కూడా వాటర్ గ్రెండ్ పథకాన్ని అమలు చేస్తానని ఆ రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి చెప్పారు. నిజానికి తెలంగాణ రాజకీయ వ్యవస్థకి ఎంత పరిషక్తత ఉందో, ఎంత విజన్ ఉందో, ఎంత ముందుచూపుందో, ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నామో అర్థం చేసుకోవాలి. ఇంత దానికి ఖర్చు పెట్టలేరని మనకి మనం చిన్నబుచ్చుకోవలసిన అవసరం లేదు.

ఒకటి రెండు సంవత్సరాలు కరువు వచ్చినా మన కళ్ళ ముందు నీట్లు లేని పరిస్థితి రాదు. గౌరవముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించినట్లుగా - నా తెలంగాణ ఆడబిడ్డ మంచినీళ్ల కోసం బిందె పట్టుకొని బజారులోకి రావద్దని, వంద ఫీల్డు నుంచి నీట్లు తోడుకోవడానికి పేగులు నోట్లోకి వచ్చే దుస్థితి రావద్దనే లక్ష్యంతో ఈస్క్రీనుని నూటికి నూరు శాతం అమలు చేస్తాం.

తెలంగాణ ప్రభుత్వం పనితనం గల ప్రభుత్వమా కాదా, ఇగురం గల ప్రభుత్వమా కాదా అని చెప్పడానికి మొత్తం అన్నం

చూడుక్కలేదు. ఒకమెతుకు చూస్తే చాలు. ఒక్కమెతుకుతో తెలిసిపోతుంది. 2004 నుంచి 2013-14 వరకు వేసిన పంచాయతీ రోడ్ల విషయం చెబుతాను, మొత్తం చెప్పను. పది సంవత్సరాల కాలంలో ఎంఆర్ఎర్ గ్రాంటు క్రింద వేసిన రోడ్లు 2383.62కిలోమీటర్లు. కానీ తెలంగాణ ప్రభుత్వం 20 నెలల కాలంలో వేసిన రోడ్లు 8138.52కిలోమీటర్లు. పది సంవత్సరాల కాలంలో రెండు వేల కిలోమీటర్లు వేళ్లే, ఈ రెండు సంవత్సరాల కాలంలో ఎనిమిది వేల కిలోమీటర్లు వేసిన చరిత్ర మాకుంది. తెలంగాణాలో ఎక్కుడైనా రోడ్లు లేని పరిస్థితి ఉందా? అంతకు ముందు ఆటోలలో పోతే గుంతలుండి ఇబ్బందులు పడినపరిస్థితి ఉండిటి. ఎంఆర్ఎర్ కావచ్చు, 12వ ఆర్థిక సంఘం క్రింద కావచ్చు, 13వ ఆర్థిక సంఘం కావచ్చు, మొత్తం పది సంవత్సరాల కాలంలో వేసిన రోడ్ల పొడవు కేవలం 4,000కిలోమీటర్లలుటి, 9163 కిలోమీటర్లను కేవలం 20నెలల కాలంలో వేసిన ఘనత తెలంగాణ ప్రభుత్వానిదే. ఎమ్ముఖ్యిలను అడగండి.

మెదక్ జిల్లాలోనైతే బావుల దగ్గరికి కూడా రోడ్లు వేసుకున్నారు. యల్సిపి గారికి తెలుసు. గతంలో నేను స్వయంగా పిల్లికూనలగా ఆయన దగ్గరికి పోయి, ఒకరెండు కోట్లు ఇష్టవ్వన్నా, నీకు దండం పెడతా అని అడిగాను. మీరు మాపార్ట్ కాదు కదా, మా పార్ట్కి చెందిన ఎమ్ముచ్చేలకి, మంత్రులకు ఇవ్వాలని చెప్పారు. మీరు కోటి రూపాయలు ఇస్తే మురిసిపోయి, ఆ కోటి రూపాయల జీ.బి. పట్టుకొని పదిసార్లు స్టైలుమెంట్లు ఇచ్చుకొని నంతోపడ్డాం. మాలిక సదుపాయాల కల్పనకు సంబంధించి గత అనేక సంవత్సరాలుగా తెలంగాణ కళల్లో మట్టికొట్టారు కాబట్టి, సమగ్రాభివృద్ధి జరగాలంటే రోడ్ల సెయివర్క్ లేకపోతే సాధ్యం కాదని యుద్ధ ప్రాతిపదికన ఇంత గొప్పగా రోడ్ల నిర్మాణం చేస్తున్న ప్రభుత్వం కూడా తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమేనన్న విషయం తమ అంతరాత్మకి తెలుసని మనవి చేస్తున్నాను.

ఆర్ అండ్ బిలోరెన్యూవల్ కావచ్చు, వైడెనింగ్ కావచ్చు, బలోపేతం కావచ్చు, కొత్త రోడ్లు కావచ్చు, బ్రిఫ్టీలు కావచ్చు, ఆర్స్టోబిలు, ఆర్యముబిలు కావచ్చు, సి.డి.పసులు కావచ్చు... మొత్తం కలిస్తే పది సంవత్సరాల కాలంలో రూ.7వేల కోట్లు

ఖర్చు పెడితే, తెలంగాణ వచ్చిన తర్వాత ఖర్చు పెట్టిన డబ్బు రూ.6 వేల కోట్లు.

20నెలల కాలంలో రికార్డు స్థాయిలో ఖర్చు పెట్టిన ఘనత తెలంగాణ ప్రభుత్వానిదే. తెలంగాణాలో ఒక మాట అంటారు. గుమ్మిలో ఉన్న వడ్లు అలాగే ఉండాలి, బిడ్డలు మాత్రం దొడ్డగా ఉండాలని. అది సాధ్యమవుతుందా? అది న్యాయమా, చెప్పండి మీరే. తెలంగాణ ప్రజా క్లైట్రంలో క్లీష్టులు తుడువాలి, క్లోటులు ఆగిపోవాలని నిరంతరం కృషిచేస్తున్నాం. ఆనాడు తెలంగాణ ఉద్యమంలో పాడివ పాటలు.. వానమ్మా వానమ్మావానమ్మా ఒకసౌర్యావచ్చిపోమ్మా అని పాడుకున్నాం. రెండేళ్లు కరువున్న ఆ పాట పాడుకోవద్దని చర్యలు చేపట్టాం. గోదారి గోదారి పారేటి గోదారి, చుట్టూ నీరున్న చుక్కాదీరకి ఎడారి నా తెలంగాణ అని పాడుకున్నాం. దుబాయి వలసలతో దుఃఖంలో ఉన్న మా ఆడబిడ్డల కోసం పాటలు పాడుకున్నాం. సూర్య బతుకులు, దుబాయి బతుకులు, ముంబై బతుకుల గురించి పాటలు పాడుకున్నాం. ఆనాడు నీళ్ల గురించే పాటలు పాడుకున్నాం గానీ ఏన్డౌర్సా సుఖం గురించి పాటల పాడుకున్నామా? పచ్చని పంట పాలాలు కేవలం సినిమాలలో మాత్రమే ఉండేవి తప్ప తెలంగాణాలో ఉండేవి కావు. అందుకే ఈనాడు మేము ఏమంటున్నామంటే - ఆ క్లీష్టపాటలకు ఫలిష్ట్స్ పెట్టాలి, తెలంగాణాలో కూడా సంతోషకరమైన జీవితాన్ని గడుపుతూ, అనుభవిస్తూ, మేము కూడా గొప్పవాళ్లు, మాకేమి క్షుర్ల లేదు అనేరోజు రావాలంటే ఖర్చు పెట్టికపోతే సాధ్యమవుతుందా? ఆదాయం ఒకేసారి పెరుగుతుందా? రాష్ట్రాభివృద్ధి కోసం అప్పులు తెస్తుంటే - మీరెందుకు అప్పులు చేస్తున్నారు, ఎందుకు అప్పులు ఊఱిలోకి కూరుకపోతున్నారని ప్రతిపక్షాలు అంటున్న మాట సమంజసం కాదని మాత్రమే తుమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఒక రిపోర్టు కూడా మీకు ఇవ్వాలి. FRBM-Fiscal Responsibility Budget Management గురించి మీకందరికి తెలుసు. ఇది 2004 నుంచి వచ్చింది. దీని ప్రకారం మూడు శాతం అప్పు తెచ్చుకుంటున్నాం. ఎలా పడితే అలా తెచ్చుకోవడానికి విలు లేదు. దానికి కొన్ని నార్స్ ఉంటాయి. ప్రధానమైన నార్స్ ఏమంటే - జియస్డిపిలో

మూడు శాతం మాత్రమే అప్పు తెచ్చుకునే ఆస్కారం, నీలుంటుంది. ఈ మధ్య కాలంలో - రెవెన్యూ సర్పస్ స్టేటు కాబట్టి 3.5శాతం వరకు అప్పు తెచ్చుకోవచ్చని 14వ ఆర్థిక సంఘం చెప్పింది. రెవెన్యూ సర్పస్ లో లేని రాష్ట్రాలకు కేంద్రమే అసిపైన్ ఇస్తుంది, గ్రాంట్స్ ఇస్తుంది. మన రాష్ట్రం, గుజరాత్ రాష్ట్రం సర్పస్ రాష్ట్రాలు కాబట్టి మనకి గ్రాంట్స్ రావు కాబట్టి ఆ యఫ్ఫార్సెర్చియం లిమిట్స్ లో మాత్రమే అప్పులు తెచ్చుకోవాలి.

(గొరవ డెప్యూటీ ఛైర్మన్ అధ్యక్ష సాహంలో ఉన్నారు.)

రెవెన్యూ సర్పస్ లో పది శాతం లోపు మాత్రమే మనకి ఇన్సిట్యూట్మెంట్స్ ఫిక్స్ అయి ఉండాలి. దాని లోపలే ఉన్నాం. యఫ్ఫార్సెర్చియం లిమిట్స్ లో మ్యాజ్మిమమ్ లోను మనం తీసుకోవడానికి ఆస్కారం ఉన్నది 25శాతం. ఇప్పటి వరకు మనం తీసుకున్నది 16.1శాతం మాత్రమే. 2015 వరకు మనం తీసుకున్న లోను 16.1శాతం మాత్రమే. కొన్ని రాష్ట్రాల పేర్లు చదువుతాను. ఆంధ్రప్రదేశ్-20.8 శాతం, బీహార్-23.8 శాతం, ఒకటే ఒక్క రాష్ట్రం, చాలా గొప్ప రాష్ట్రం, అప్పులు తక్కువగా ఉన్న రాష్ట్రం చత్తీస్ ఖుడ్ -14.3 శాతం మాత్రమే. అలాగే గో-30.5 శాతం, అభివృద్ధి చెందిన హర్యాన్-23 శాతంఉంది. హర్యాన్ రాష్ట్రం కంటే, పంజాబు రాష్ట్రం కంటే, ఇతర రాష్ట్రాల కంటే కూడా తక్కువ అప్పులు కలిగిన రాష్ట్రం ఈరోజు వరకు కూడా తెలంగాణ రాష్ట్రమే అనే విషయాన్ని మరచిపోవద్దు. స్నేహు ఉంది కాబట్టి అప్పు చేసి పప్పు కూడా తినకూడదు అన్నది కాస్ట్ప్. కానీ మేము ఈరోజు అప్పు చేసి ఏమి చేయబోతున్నాం? వేలాది కోట్లు వైద్యం పేరుతో తగలేసి అప్పుల పాలవుతున్న గ్రామీణ ప్రాంత ప్రజల ఆరోగ్యం బాగు చేయడం కోసం అప్పు చేస్తే తప్పపుతుందా? అని అడుగుతున్నాను. గతంలో ప్రభుత్వాలు అప్పు చేసి మరికి కాలువల ప్రక్కన గుడిసెలు వేసుకోని, పాస్టీక్ పీట్లు తో గుడిసెలు వేసుకున్న పేద వారికి సింగిల్ బెడ్ రూము ఇచ్చారు. ఈరోజు డబుల్ బెడ్ రూము ఇళ్ల ఇస్తోమంటే తప్పపుతుందా? అప్పు చేసి ఏదో రోడ్పుల్ వేయడం లేదు. అప్పుచేసి తాగునీళ్లు ఇస్తున్నాం, అప్పు చేసి కరెంటు ఇస్తున్నాం, అప్పు చేసి పేదలకు డబుల్ బెడ్ రూము ఇళ్లు కడుతున్నాం, సౌచ్యదేహ మోడ్కి తీసుకోస్తున్నాం.

నిర్వహణకి చాలా ఖర్చు అవుతుందని చాలామంది వాదిస్తున్నారు. తాగునీటికి సంబంధించి ఒక్కొక్క డారికి ఐదు మోటర్లు, పది మోటర్లు పని చేస్తున్నాయో లేదో చూడండి. మేము ప్రారంభించిన స్నీము ఒకసారి అమల్తతే ఐదు మోటర్లు, పది మోటర్లు నడిచే వ్యవస్థ పోతుంది. మనకి నిర్వహణ ఖర్చు తగ్గుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నిధులు, రాష్ట్రప్రభుత్వాల్లు, గ్రామ పంచాయాలీ నిధులు, మండల పరిషత్తుల్లినిధులు, ఎసిడిపి ఫండ్స్ ఖర్చు పెడుతున్నాం కాబట్టి ఆ పరిస్థితులు లేకుండా పోతుంది. వాస్తవానికి మనం నూటించి నూరు శాతం మంచిగానే ఉన్నాం. మనకు మనమే ఏదో అప్పుల పాలవుతున్నాం, చిన్న వాళ్లం, మొత్తం కూరుకుపోతున్నాం అనే భావనలు లేకుండా win-win chances పథ్థతిలో గొప్పగా ఆలోచించి, గొప్పగా ముందుకు వెళ్లేలా మనం ప్రజలకు నిశ్శాసం కల్పించాలే తప్ప, అప్పుల పాలవుతున్నామని ప్రజలను అదైర్యపరిచే పరిస్థితి రాసీయకూడదని, మనమందరమూ ఆప్రయత్నం చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికే వాటర్ గ్రిడ్ కోసం రూ.10వేల కోట్లకు హడ్జైతో యంచియు కుదుర్చుకున్నాం. అలాగే నాబార్డు నుంచి రూ.2500కోట్లకు యంచియు కుదుర్చుకున్నాం.

ఇళ్ల నిర్మాణం కోసం రూ.3374కోట్లకు యంచియు కుదుర్చుకోని డా చేసుకున్నాం. చేపడుతున్న స్నీములకు డబుల్ కోరత లేకుండా అమలు చేయబోతున్నామని మనని చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, రోడ్లు, నీళ్లు ఇవన్నీ ఒక అంశం. కానీ, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లుగా అనాటి ప్రభుత్వాలు డబుల్ ని కేంద్ర బిందువుగా ఆలోచించాయే కానీ మనిషిని కేంద్రంగా ఆలోచించలేదు. మన పండగలను, మన భావని, మన కల్పర్ణి, మన సాంప్రదాయాన్ని, మన సంస్కృతిని గుర్తించిన సందర్భం ఉందా? ప్రభుత్వమంటే ప్రజల నిశ్శాసం గుర్తించడం, ప్రజల సాంప్రదాయాలను కొనసాగించడం తప్ప ఇంకోకటి ఉండదు. కాబట్టి తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తర్వాత, అనాడు ఎన్నిసార్లు అడిగినా గత ప్రభుత్వాలు ఒప్పులేదు కానీ, బోనాల పండగ నేడు

రాష్ట్ర పండగ, బతుకమ్మ పండగ నేడు రాష్ట్ర పండగ, సమ్మక్క సారక్క జాతరనేడు రాష్ట్ర జాతరగా నిర్వహిస్తున్నాం. క్రీమన్, రంజన్ పండగలను ప్రభుత్వమే నిర్వహించింది. ఈరోజు కుల, మతాలతో సంబంధం లేకుండా పండగలను, జాతరలను గౌరవించుకొని, గుర్తించుకొని, డబ్బులు ఇచ్చుకొని ప్రజల మన్మసునలను పొందిన రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం.

గతంలో గోదావరి పుష్టురాలంటే రాజమహారంద్రవరమే కదా, కృష్ణ పుష్టురాలంటే విజయవాడే కదా. తెలంగాణ ఉద్యమం మొదలైన తర్వాత ఆనాటి ప్రభుత్వాలు గుర్తించి డబ్బులు ఇవ్వకపోతే మేమే కదా ఆనాడు సాంత డబ్బులతో ధర్మపురిలో గోదావరి పుష్టురాలు నిర్వహించుకున్నది. కానీ ఈరోజు గోదావరి పుష్టురాలను ఉత్తరతెలంగాణలో గొప్పగా నిర్వహించి శభావ్ అనిపించుకున్న ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వం. గతంలో మనల్ని గుర్తించారా? చివరికి పి.ఎస్.ఎస్.ఎస్.ఎస్. గారిని కూడా గుర్తించలేదు, గౌరవించలేదు. కానీ ఈరోజు మనం గుర్తించి గౌరవించాం, ఆయనజయంతి ఉత్సవాన్ని తెలంగాణ ప్రభుత్వమే నిర్వహించింది.

అధ్యక్షా, నేడు ఎంత గొప్పగా తెలంగాణ మహానీయులను మనం స్వరించుకున్నామో, గుర్తు పెట్టుకున్నామో తెలుసు. కాళోజీ పేరుతో హార్త్ యూనివర్సిటీ పెట్టుకున్నాం, హర్షికల్చర్ యూనివర్సిటీకి కొండా లక్ష్మీ బాపూజీ పేరు పెట్టుకున్నాం. అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీకి ప్రాఫెసర్ జయశంకర్ సార్ పేరు పెట్టుకున్నాం. కాళోజీ పేరుతో వరంగల్లో కూక్సైత్రం ఏర్పాటు చేశాం. కొమరం భీమ స్కూలక కెంద్రాన్ని నిర్మించుకున్నాం. బయ్యారం ఎత్తిపోతల పథకానికి భక్త రామదాసు పేరు పెట్టాం. ప్రాణహిత-చేష్ట ప్రాజెక్టుకి సంబంధించి పాములపర్తి దగ్గర వస్తున్న రిజర్వాయర్కి కొమరెల్లి మల్లన్న పేరు పెట్టుకున్నాం.

నల్గొండ జిల్లాలో నిర్మించే ధర్మల్ ప్రాజెక్టుకి యాదాది పేరు పెట్టుకున్నాం. ఎవరెస్టు శిఖరాన్ని అధిరోహించిన పూర్వా, అనందలను గొప్పగా గౌరవించుకున్నాం. చివరికి మా గీతార్డి గారి తల్లి ఈశ్వరీభాయి జయంతిని జరుపుకున్నాం. నా తెలంగాణ కోటి రత్నాల వీణ అన్న దాశరథి జయంతిని జరుపుకున్నాం. నవాజ్ అలీ జంగ్ గారి జయంతిని

జరుపుకున్నాం, తెలంగాణ సర్కారు ఆయన పుట్టిన రోజును ఇంజినీర్స్ డేగా గుర్తించింది. తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి కేమలం ప్రభుత్వం అంటే డెవలప్ మెంట్ అనే కోణం కాకుండా ప్రభుత్వం ప్రజల జీవితాలతో పెనవేసుకున్నది, ప్రజల జీవితాలతో ముమ్మెక్కొంది, ప్రజల అడుగుల్లో అడుగు వేస్తోంది, ప్రజల కళల్లో కులాడుతున్న ప్రభుత్వం కాబట్టి ఈరోజు భమ్మరం ఘలితం వచ్చింది, వరంగల్ ఘలితం వచ్చింది, ప్స్వాదరాబాదు ఘలితం వచ్చింది. రేపు ఈ తెలంగాణ మాదే, మాదే అనే పద్ధతిలో తెలంగాణ ప్రజలున్నారు కాబట్టి దయచేసి ఆ ఒరవడిని అర్థం చేసుకొని మీరు తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి సూచనలు ఇవ్వండి, సలహాలు ఇవ్వండి, తెలంగాణ అభివృద్ధిలో భాగం పంచుకోవాలని గౌరవ సభ్యులను కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జైతెలంగాణ!

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్టిర్ : ఛైర్మన్ గారూ, ఈరోజు తెలంగాణ ప్రభుత్వ ప్రైవేస్ మినిషార్ గౌరవించులు ఈటుల రాజేందర్ గారికి జన్మదిన శుభాకాంక్షలు మరొకసారి తెలియజేస్తున్నాను. రాజేందర్ గారిని మేము వ్యక్తిగతంగా గౌరవిస్తాం. కారణం ఏమంటే, ఆయన పేదరికంతో హస్టల్లో ఉండి చదువుకొని, విద్యార్థి దశ నుంచే ఫీజు రీయింబర్స్ మెంటు, స్కూలర్స్ పిప్పులు, సన్మచియ్యం, దొడ్డబియ్యం విషయంలో వాటస్టింటే గురించి పోరాటం చేసి చివరికి తెలంగాణ ఉద్యమంలోకి వచ్చిన వ్యక్తి. *He is the voice of below poverty line people, వాళ్ళగురించి పోరాటం చేశారు కాబట్టి వ్యక్తిగతంగా ఆయన్ని గౌరవిస్తాం.* కానీ ఈరోజు ఆయన ప్రైవేస్ మినిషార్ గౌరవించులు ఉన్నారు. ఒకవేవేమో మేము ఇప్పుడే కొత్తగా వచ్చాం, ఇది మా మూడో బడ్జెట్ అని కొన్ని సందర్భాలలో అంటున్నారు. మరొకపైపు రెమన్యూ సర్టిఫిక్యూట్ లేదా మరొక పాజిటివ్ ఇమ్ము ఉంటే అది మా ఘనతేసని అంటున్నారు. మేము వచ్చి రెండు సంవత్సరాలు కూడా కాలేదు, కొత్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కొన్ని ఇబ్బందులు ఉంటాయంటారు. ఏదైనా డెవలప్ మెంటు జరిగితే మాత్రం మావల్లే జరిగింది అంటున్నారు. గోదావరి జలాలు తీసుకొచ్చిన ఘనత మాదే అంటున్నారు. అన్ని ఆయన విజ్ఞాతకే వదిలేస్తున్నాను.

ఇంతకు ముందు మంత్రిగారు మాటల్లడుతూ, సూటిగా సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వమని అడిగారు. ఈరోజు ఆయన పుట్టిన రోజు కాబట్టి అబద్ధాలు చెప్పుకుండా, ప్రాపగాండకి పోకుండా అన్ని నిజాలే చెబుతారని ఆశిస్తున్నాం. 2014-15లో పది నెలల బడ్జెటు ఉండేది కాబట్టి మేము ఆ బడ్జెటులో ఖర్చు చేయలేకపోయాం, ఆవిష్యంలో మేము సాధించలేకపోయాం, కేవలం 61 శాతం వాతావరి చేయగలిగామన్నారు.

ఆరోజు మీరు ఒక లక్ష కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ పెట్టినపుడు ఇదే ఫోర్మలో నేను డెప్యూటీ లీడరగా తమరి ముందు మాటల్లడుతున్నపుడు కూడా చెప్పాను, కావాలంటే తమరు రికార్డు చూడండి. లక్ష కోట్ల వరకు మీరు పోలేరు, అది అసాధ్యమని చెప్పాను. అదే రుజ్జువైంది. 61 శాతం వరకే మేము ఖర్చు చేయగలిగామని మీరే ఇప్పుడు చెప్పారు. అంటే ఇంకా 31 శాతం ఖర్చు పెట్టలేదు. రూ.41,000 కోట్లు వాతావరి ఖర్చు పెట్టారు. 2015-16లో రూ.1.15లక్ష కోట్లు పెట్టినపుడు కూడా మేము చెప్పాం. ఈ అంచనాలను ఒకసారి ఆలోచన చేయండి, చాలా ఎక్కువగా పెడుతున్నారు మీరు అని చెప్పాం. అయినా మీరేమన్నారంటే - కాదు, కాదు, ఇది పూర్తి బడ్జెట్ కాబట్టి తెలంగాణలో సాధ్యమన్నారు. కానీ, మళ్ళీ మీరే మొన్న ఇచ్చిన పుస్తకంలో ఇది సాధ్యం కాలేదని రివైజ్ ఎస్టిమేట్లో 15 శాతం తగ్గించుకున్నారు. సాధారణంగా రివైజ్ ఎస్టిమేట్లో ఒకహాణలో తగ్గితే మరొకహాణలో పెరుగుతుంది. మీరే ఒక హాణలో తగ్గించుకున్నారు. మంచి రెపెన్యూ కలెక్షన్ వస్తున్నాయి కాబట్టి, ఈ మూడు మాసాలలో పెరిగే అవకాశం ఉంది కాబట్టి అంచనాల ప్రకారం 82 శాతం వరకు పోతుందని మీరన్నారు. అంటే అక్కడ 15 శాతం తీసేస్తే, ఇక్కడ 18 శాతం తీసేస్తే మళ్ళీ మీకు అదే 70 శాతం లోపల మీకు ఎక్స్‌పెండిచర్ కుబడుతోంది.

11.40 | 70 శాతం కూడా దాటడం లేదు. మొదట్లో
ఇ. రూ.1.15లక్షలకు తగ్గించారు. రూ.1,15,000కోట్లు నుండి రూ.1,00,000కోట్లకి వచ్చారు. ఇప్పుడు రూ.1,00,000కోట్లలో రూ.80వేల కోట్ల నుండి రూ.82వేల

కోట్ల వరకు ఖర్చు చేయబడుతుందని మీరే అంటున్నారు. రూ.80వేల కోట్ల కంటే ఎక్కువ ఖర్చు కాదని on record మేము చెప్పిన ప్రకారమే జరుగుతుంది.

ఈ సంవత్సరం కూడా 90 శాతం ఖర్చు పెడతామని అంటున్నారు. ఈరోజు కూడా మాకున్న అనుమానంగా, మా ప్రార్థికున్న అనుమానంగా, మా అనుభవంతో ఉన్న అనుమానంగా మేము చెబుతున్నాను. అదే రూ.80,000 కోట్ల నుండి రూ.85,000 కోట్ల కంటే ఎక్కువగా ఖర్చు చేయలేరు. అయినా, రాష్ట్ర బాగుండాలని చెప్పి ఎక్కువగా రాష్ట్ర బడ్జెట్ పెట్టి, ఎక్కువ నిధులు తీసుకువస్తామని అంటున్నారు. ఈ విషయాన్ని మళ్ళీ వచ్చే సంవత్సరం చెప్పుకోవడానికి on record ఉంటుందని మీకు చెప్పడం జరిగింది. అధ్యక్షా, దాదాపు రూ.1,30,000 కోట్లు ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ పెట్టారు. రెండు పడక గదుల ఇండ్ల నిర్మాణాన్ని ప్రభుత్వం flagship programmeగా తీసుకుంది.

అందులో భాగంగా లక్ష ఇండ్లు హైదరాబాద్లో నిర్మించడానికి, లక్ష ఇండ్లు మిగతా జిల్లాల్లో నిర్మించడానికి గాను రూ.13,000 కోట్లు అంచనా వేయడం జరిగింది. అలాగే రూ.40,000 కోట్లు వాటర్ గ్రిడ్కి అపుతాయని అంచనా వేశారు. ఈ మొత్తం చూసుకుంటే, దాదాపు రూ.53,000 కోట్లు బడ్జెట్లలో పెట్టుకున్న, బడ్జెట్లలో పెట్టినట్లే ఎందుకంటే, ఇది మా స్టాగ్‌పీఎస్ ప్రోగ్రాం అని మీరే అన్నారు.

దాదాపు రూ.67,000 కోట్లు స్టాన్ క్రింద చూపించారు. సాధారణంగా గతంలో రెండు రాష్ట్రాలు పెట్టిన బడ్జెట్లలో ఎప్పుడైనా స్టాన్ బడ్జెట్, నాన్ స్టాన్ బడ్జెట్ కంటే తక్కువగా ఉంది. ఈసారి 51 శాతం బడ్జెట్ స్టాన్లో పెట్టారు. నాన్ స్టాన్ తగ్గించారు. ఎలా చేశారనేది వచ్చే సంవత్సరం చర్చించుకుందాము.

ఇప్పుడు రెండు పడకల గదులకు కేటాయించుకున్న రూ.13,000 కోట్లు మరియు వాటర్ గ్రిడ్ కి కేటాయించుకున్న రూ.40,000 కోట్లు స్టాన్ బడ్జెట్లోనే వస్తుంది. మొత్తం రూ.53,000 కోట్లు మరియు స్టాన్ బడ్జెట్ రూపంలో చూపించిన రూ.67,000 కోట్లు రెండూ కలిపితే

రూ.1.20 లక్షల కోట్లు ప్లాన్ బడ్జెట్ గానే వస్తుంది. నాన్ ప్లాన్ బడ్జెట్ రూ.62,000 కోట్లు అయితే, రూ.1.20 లక్షల కోట్లు ప్లాన్ బడ్జెట్ అవుతుంది. మేము లేమ్యాన్గా ఉన్నాము. కాబట్టి ఆ విచారాలు వివరించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

అలాగే రెండు పడకల గదులకు, వాటర్ గ్రిడ్ కి మరియు విద్యుత్తు వంటి మూడు విషయాల్లో అప్పులు తీసుకుంటున్నామని ప్రభుత్వం చెబుతుంది. విద్యుత్ విషయాల్లో అప్పులకు వెళితే రెవెమ్యూ జనరేషన్ అవుతుంది కాబట్టి తిరిగి అప్పులు చెల్లించవచ్చు. కానీ, రెండు పడకల గదులకు తీసుకున్న రూ.13,000 కోట్ల అప్పుకు ప్రిస్పిపల్ ప్హన్ ఇంట్రెస్ట్ తిరిగి చెల్లించాలి. లభీదారుల నుండి మనం ఏమీ ఆశించలేము. ఎందుకంటే వారికి ఉచితంగా ఇస్తున్నాము. వాటిని కూడా తిరిగి ఎలా ప్రభుత్వం చెల్లిస్తుందనేది తెలియజేయాలి. అలాగే వాటర్ గ్రిడ్ కి ఖర్చు పెడుతున్న నిధుల మీద కూడా గ్రామాల నుండి పెద్ద ఆదాయం రాదు. అప్పులు తీసుకున్న రూ.53వేల కోట్లకు గాను ప్రజల నుండి తిరిగి ఉచ్చిలు ఏమీ రావు. ఆ బుఱాలు ప్రభుత్వం తిరిగి ఎలా చెల్లిస్తుంది?

ఆ బుఱాల విషయంలో ప్రభుత్వం వస్తుల రూపంలో ప్రజలపై భారం మొపమని ప్రభుత్వం ఏమైనా హోమీ ఇస్తుందా? వాటిని తిరిగి ఎలా చెల్లిస్తారనేది తెలియజేయాలని మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో జివ్సిడ్సి చాలా ఎక్కువగా ఉంది. ప్రౌదరాబాద్ లో ఉన్నటువంటి జివ్సిడ్సి మొత్తం తెలంగాణ రాష్ట్రానికి పర్సిస్టుంది. 2014 వరకు ప్రౌదరాబాద్ కాకుండా మిగతా తెచ్చిది జిల్లాలకు బిఆర్జిఎఫ్ ఉంది. కేంద్రంలో ప్రభుత్వం మారడంతో బిఆర్జిఎఫ్ నిధులు తీసేశారు. ఇంతకు ముందు తెలంగాణలోని ప్రౌదరాబాద్ మినహా తెచ్చిది జిల్లాలు వెనుకబడి ఉన్నాయి. వెనుకబడి ఉన్నామని చెప్పుకుంటే తప్పేమీ లేదు. వెనుకబడి ఉన్నామంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా మనకు నిధులు కేటాయిస్తుంది. మనది ధనిక రాష్ట్రమని సప్పటోయే బదులు....

మిస్టర్ డెప్యూటీ షైర్స్ : ఎల్సిపి గారు మీరు క్లారిఫికేషన్లు అడగండి. స్పీచ్ ఇచ్చినట్లు ఇస్తే మంత్రిగారు సమాధానం ఎలా ఇస్తారు?

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పబ్లిక్ జివ్సిడ్సి మీద ప్రభుత్వం వివరణ ఇవ్వాలి. ఎఫ్ఆర్బిఎం కంటే అదనంగా లోన్స్ కి పెశుతున్నాము. దీని భారం ఎలా పూరిస్తారో తెలియజేయాలి. కరువు వల్ల వ్యవసాయానికి చాలా ఇబ్బంది పచ్చిందని దాంతో 0.8కు తిరోగునం చెందిందని మీరే అంటున్నారు. కానీ, మీరిచ్చిన Socio Economic Outlookలో చూస్తే పరిగినట్లు చూపించారు.

ఇటువంటి కరువు పరిస్థితుల్లో రూ.500కోట్లతో రాష్ట్ర సచివాలయ భవనాలు, అసెంబ్లీ భవనాలు, కొత్త క్యాంప్ ఆఫీసులు అవసరమా? కాబట్టి వాటిని న్యూయింటినీ పెండిగెల్లో పెట్టి 70శాతం కరువులో ఉన్నటువంటి రైతులను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాము. ఆ విషయాన్ని ప్రభుత్వ విజ్ఞతకే వదిలిష్టున్నాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర అధికారులు రెండు సంవత్సరాల్లో భవనాలు భాళీ చేస్తే మనకి చాలా భవనాలు మిగిలిపోతాయి. కాబట్టి మనకు కొత్త భవనాలు వద్ద.

మిస్టర్ డెప్యూటీ షైర్స్ : ఎల్సిపి గారు క్లారిఫికేషన్ అడిగితే మంత్రిగారు సమాధానాలు చెబుతారు.

శ్రీ పి.మోహందర్ రెడ్డి : ఎల్సిపి గారు మాటల్లాడుతూ రెండు సంవత్సరాల్లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వారందరూ పెళ్లిపోతారు, దాంతో ఆ భవనాలు భాళీ అవుతాయని అంటున్నారు. అంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ వారు పెళ్లాలని ఆయన కోరికా? మేమే వారుండాలని కోరుకుంటున్నాము. తెలంగాణ రాష్ట్రం బాగుండాలి, ముందుకు పోవాలని కోరుకుంటున్నాము. దేశమంతా తెలంగాణకి రావాలని కోరుకుంటున్నాము. మీరు పోవాలని కోరుకుంటే ఎలా?

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పబ్లిక్ రెడ్డి : ఎఫ్ఆర్బిఎం కంటే అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ గారు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు కంటే న్యూగా అధికారులకు చెప్పడం జరిగితే, అధికారులందరూ majority of the officers జూన్లో పెళ్లిపోవాలని చూస్తున్నారు. ఆ విషయం చెప్పేసు. ఈరోజు కాకున్ని రేపైనా లేదా అక్కడా అమరావతి నిర్మాణమైనాక్కున్నా వాళ్ల రాష్ట్రానికి వారు పెళ్లిపోతారు. కానీ, ఇక్కడమండి వాళ్ల ఎలా నడిపించుకుంటున్నారు? అలాంటప్పుడు వారు

సెక్షన్-8 revoke చేయమని అంటున్నారు. మీరు సెక్షన్-8 revoke చేస్తారా? అది కానిపని. ఆ విషయం ఎందుకు?

ప్రభుత్వం జీబిలవెబ్సైట్మున్సేశారు. దయచేసి దానిని అందుబాటులోకి తీసుకురావాలని కోరుతున్నాము. ఆ వెబ్సైట్ ఉంటే, ఎప్పటిక్కప్పుడూ నమాచారం తెలుసుకునేవాళ్ళం. అలా కాకుండా ఇప్పుడు RTI Act క్రింద సమాచారాన్ని కోరితే, కనీసం 15రోజులనుండి నెల రోజులు పడుతుంది. అప్పటివరకు కొత్త జీబిలు వస్తాయి. అప్పటికిది పాతదయిపోతుంది. బ్లౌక్మెయిలర్ట్ ఉన్నారని, కొదరు కోర్టులకు పోతున్నారని బంద్ చేయడం జరిగిందని గారవ పంచాయతీరాజ్ మంత్రి గారు ఇదే సభలో చెప్పారు. అది మీకే మంచిది కాదు.

సంక్షేమ రంగం గురించి ఎక్కువ చెప్పదలచుకోలేదు. ఎస్సి/ఎస్టిసబ్సిస్టాన్లో గానీ, బిసిమరియు మైనారిటీలప్లాన్లో గానీ మిగిలినటువంటి నిధులు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిమి carry forward చేయండి. రైతులకు ఉచితంగా ఇచ్చేటువంటి 7గంటల విద్యుత్తును తొమ్మిది గంటలకు పెంచుతామని అంటున్నారు. పెంచేటువంటి అదనపు రెండు గంటల విద్యుత్కి ఎన్ని వందల కోట్లు అవుతుందనే విషయాన్ని ఈ బడ్జెట్లో పెట్టలేదు. ఈ విషయంలో రూ.4,400 కోట్ల నుండి రూ.5,000 కోట్ల వరకు సబ్సిడీ ఇస్తున్నామని అంటున్నారు. అదేవిధంగా పందయునిట్లకుటే ఎక్కువగా వాడుకనే వారిమీద మే నెల నుండి విద్యుత్ ఛార్జీలు పెంచబోతున్నారని తెలిసింది. విద్యుత్ ఛార్జీలు పెంచకుండానే అన్ని కార్బూక్షమాలు చేస్తామని అన్నారు. Fuel surcharge adjustment క్రింద రూ.3,000 కోట్లు మే, జూన్ నెల నుండి వేయబోతున్నారని తెలంగాణ రెగ్యులేటరీ ద్వారా సమాచారం వస్తుంది. అది ఎంతవరకు కర్ట్ అనే విషయం తెలియజేయాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ షైర్క్నెన్: మీరు ఇంత సేపు సమయం తీసుకుంటే మంత్రి గారు సమాధానం ఎలా ఇస్తారు? పాయింట్టు పాయింట్టు అడగండి.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్టీర్ : అధ్యక్షా, కరీంనగర్ జిల్లాలోని గోదావరిఖని ప్రకృతు ఉన్నటువంటికేంద్ర ఎరువుల

కర్మగారము గురించి బడ్జెట్లో ప్రస్తావన రాలేదు. తెలంగాణ రాకుముందు ఎన్నో అన్యాయాలు జరిగాయి, మేము రాగానే న్యాయం జరుగుతుందని అంటున్నారు. Many Large Industries కాంగ్రెస్ పార్టీలో వచ్చాయి. HMT, HAL, IDPL, ECIL, MITHANI, BDL, Ordnance Factory, NFC, BHEL లాంటివీన్ని కాంగ్రెస్ పార్టీలో వచ్చాయి. వీటన్నింటిలో లక్షలాది మందికి ఉపాధి దొరికింది. ఫీస్ లో చూస్తే DRDL, DMRL, NGRI, IICT లాంటివీన్ని కాంగ్రెస్ పార్టీ తెచ్చింది.

(గారవ సభ్యులు శ్రీ బి.వెంకటేశ్వర్రు, బలసాని లక్ష్మీ నారాయణ, శ్రీ ఉల్లోళ్ళగంగాధర్ గాండి తదితరసభ్యుల నుండి అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ షైర్క్నెన్: కూర్చోండి, కూర్చోండి.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్టీర్: అధ్యక్షా, ప్రపంచంలో క్రూడ్ ఆయల్ రేటు తగ్గిపోయింది. 2014 వరకు Crude Oil Rate 138 Dollars per barrel ఉండి, అది ఈరోజు 27 Dollars per barrel అయిపోయింది. అలా ప్రపంచ మార్కెట్లో ఆయల్ రేటు తగ్గినా ధరలు దించకుండా పెంచుతున్నారు. ఇలా పెట్రోల్, డీజిల్, గ్యాస్ మీద ధరలు తగ్గించకుండా సేల్స్ ట్యాక్స్ ఇంకా పెంచారు. ఇదివాస్తవమా, కాదా అనేది గారవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ షైర్క్నెన్: తొందరగా పూర్తి చేయండి, ఇంత సమయం తీసుకుంటే ఎలా? మీరు అధ్యక్షా గంట కంటే ఎక్కువగా తీసుకున్నారు.

(సభ్యులు శ్రీ పాతూరారి సుధాకర్ రెడ్డి నుండి అంతరాయం)

نائب ملی شیخ (Janab Md.Ali Shabbir) : Sales Tax : (Janab Md.Ali Shabbir) :
بات کرنے؟ اپ کی ایک Lecturer میں، ایک Teacher میں، ایک ایم صاحب کے اُس میں development ہے ایک
رہے ہیں، جو ہری ایم پی گاہی بول رہے ہیں، کرن ساری ڈی لے کر گاہی بول رہے ہیں، اپ کتنا خوب کئے اُپ Finance
Minister اُپ کو معلوم ہو جاتا گرہیز کیوں رہے ہیں کہ development پر کہاں ہے، بول رہے ہیں تو جو ہیں ہدیہ پیش
کرے ہیں میں میں تائید دے، یہاں پر کتنے رہے ہیں؟ یہاں کی ان کوتا
دوں ان بھوکیں کا اور رہے ہیں میں دھونوا continuation amount کا release amount ہے۔

నేను ఆ అభివృద్ధిని వ్యతిరేకించడం లేదు. అందులో 50 శాతమైనా ఇతర నియోజకవర్గాలకు నిధులు కేటాయించుని కోరుతున్నాను. గతసంవత్సరులో ఎన్అర్ఎఫ్ ఘండ్ గురించి అడిగాను. ఈసారైనా బడ్జెట్లో పెట్టలేదు. ప్రతిరోజు నిమానాశ్రయంలో చూసినట్లయితే ఐదు వందల నుండి పెయ్యే మంది లోపల ఉద్యోగాల గురించి పోతున్నారు. వారికి గతంలో న్యాక్ సెంటర్ ద్వారా శిక్షణము ఇస్తుండేవారు. అది కూడా బంద్ చేశారు. గతంలో వారికి రూ.300కోట్లు ఉండే, అది కూడా తీసేనినారు. ఈసారైనా ఎన్అర్ఎఫ్కి బడ్జెట్లో నిధులు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్ : తొందరగా పూర్తి చేయండి.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్టీర్ : అధ్యక్షా, గతంలో ఎప్పుడూ చూసినా, బడ్జెట్లో పెట్టిన ఏ నిధులైనా కూడా మళ్ళీ ఆర్థిక శాఖ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారి అనుమతితో నిధులు విడుదల అవుతుండేవి. సాగునీటి శాఖకు రూ.35,000 కోట్లు బడ్జెట్లో పెట్టినప్పటికీ కూడా వాటి అనుమతుల విషయంలో మళ్ళీ ఆర్థిక శాఖకు రాకుండా నేరుగా నీటిపారుదల శాఖ అధికారులే వారి హాణ్ నుండి నిధులను ఉపయోగించుకొనే విధంగా అనుమతులిస్తున్నారు. ఇది చాలా ప్రమాదమని తెలియజేస్తున్నాను. అలాంటి పవర్స్ ఇవ్వడం వల్ల ఈ system break అయ్యే అవకాశముందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ పద్ధతి సరియైనదేనా అని ఎవరిష్టేనా నిపుణులని అడగుండి. ఈ విషయంలోనేను Comptroller and Auditor General కి లేఖ వ్రాయడం జరిగింది. దీనిని మళ్ళీ ఒకసారి ఆలోచన చేయండి. ప్రభుత్వంలో ఏ నిధులు కావాలన్న కూడా ఆర్థిక శాఖకి పై రావాలి. మళ్ళీ మీవద్ద నుండే పై పోవాలి.

12.00 | ఇకపోతే వర్ల్ యూనివర్సిటీ అంటున్నారు. ఉన్న ము. | 11 యూనివర్సిటీల్లో ఉప కులపతులు లేరు. 5-10 సంవత్సరాల నుండి కోర్పులో ఉన్న దానిమీద ఏమి సపరణలు తీసుకొన్నారు. దయచేసి ఉప కులపతులు లేకుంటే ఈ విద్యార్థి ఆర్గానేజెసన్స్కు ఎవరు ప్రాతినిధ్యం పోంచాలి. దయచేసి ఆ ఉప కులపతులను తొందరగా నియమించాలని ముగిస్తు, మా సభ్యులు కూడా వివరణలు అడుగుతారు. మీరు

రూ.1,30,000కోట్లు బడ్జెట్లో పెడతామంటున్నారు. అందులో ప్రణాళిక క్రింద రూ.53,000కోట్లు, ప్రణాలీకేతర బడ్జెట్ క్రింద రూ.62,000కోట్లు పెట్టి చేస్తామంటున్నారు. కానీ మాకున్న ఆలోచన, అనుభవం ప్రకారం ఇది సాధ్యం కాదని తెలియజేస్తూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

SRI SYED ALTAF HYDER RAZVI (ASSEMBLY CONSTITUENCY): Sir, from my party side, I had spoken about in the Budget Speech. I will be very specific and I will not go into the many subjects. I will stick to minorities issue and five issues relating to GHMC.

Sir, in the financial year 2014-2015, a sum of Rs.1036 Crores was allocated for Minorities Welfare, out of which Rs.332 Crores was spent and Rs.704 Crores remained unspent. Similarly, in the financial year 2015-2016, a sum of Rs.1105 Crores was allocated, but only Rs.465 Crores was spent and that means, Rs.640 Crores in the last year was unspent from the Minorities Welfare Budget. This year again, Rs.1200+ Crores was allocated for Minorities Welfare in the Budget.

Sir, through you, I would like to ask the Hon'ble Finance Minister, in the last year, there are certain amounts, which are to be given under Scholarship, which are pending and apart from that, there were certain funds allocated for various Developments under the Minorities Welfare. Similarly, the funds for Scholarship of Rs.95 Crores have come from the Central Government and this has not been disbursed to the students. There are about 170000 students who are supposed to get these scholarships. In Nizamabad District alone, more than 10000 students are there. So, this scholarship amount of Rs.95 Crores needs to be disbursed to the students immediately in this year.

Sir, apart from that, a sum of Rs.63 Crores was allocated towards grant-in-aid for Wakf Board. Previously, for so many years, grant-in-aid was not given. Basically, it is given for taking-up repairs and maintenance of Mosques, Dargas, Ashoor Khanas in the State of

Telangana. Even though a sum of Rs.65 Crores was a very small amount, still, last year, one incident, I want to point out where two people died at Ashoor Khana of Hussaini Alam, the 450 years old Heritage structure collapsed after rains. This is very bad state of affairs with Telangana State Wakf Board. I would like to request the Hon'ble Minister for Finance to enhance this allocation to atleast Rs.100 Crores. This year, you have given Rs.65 Crores and that amount should be spent for development and maintenance of these religious structures.

Sir, apart from that, the Hon'ble Finance Minister has not talked about, because we have been getting lot of speculations, even media has reported, the power tariff is going to be hiked and so also the water tariff and property tax , there is a talk that it is going to be hiked. I would like to have a clarity from the Hon'ble Finance Minister on this issue.

Apart from, there is a provision made in this year's budget of Rs.4675 Crores for 'Chief Minister Special Fund'. I welcome this move, because, in emergency situations, this is a very important area, where the Hon'ble Chief Minister can immediately allocate and disburse some funds. In this fund, I would like to talk about Quli Qutub Shah Development Authority, which was specially created to cater to the needs of old city and for its development, nothing has been given except for salaries in this year's budget.

Sir, I would like to tell the Hon'ble Finance Minister through you that atleast Rs.200 Crores out of this Chief Minister Special fund be given to Quli Qutub Shah Urban Development Authority so that some developmental activities can be taken care through this particular wing of Urban Development Authority.

Sir, for Hyderabad Metropolitan Water Works & Sewerage Board, a sum of Rs.1000 Crores has been allocated in the year 2016-17. I would say, additional Rs.600 Crores be given from this, because we represented to the Hon'ble Chief Minister also that the in old city, ancient Nizam's period sewer lines are there and these lines are not working properly and there is heavy population growth. This was insufficient, so

earlier, this work has been done through the projects in HMWSSB. There are certain incomplete works. If this particular amount is given, those works can be completed and infrastructure of the Department will be better.

Another very important thing, SETWIN was created for giving training and employment for minority people. This particular SETWIN was created in the year 1978. This year, budgetary allocation made for SETWIN is Rs. 11 Crores out of which, Rs. 6 Crores for salary and Rs.5 Crores for training programs & employment. In this regard, I would like to tell the Hon'ble Finance Minister through you to bring SETWIN under Minorities Welfare Department and already, the Minority Welfare Department is carrying out certain development training programmes wherein, employment generations can be created.. You have allotted Rs.12 Cores in this particular programme for training in various wings of trade in minorities welfare Department. If this amount with SETWIN, if is given under the Minorities Welfare Department, it can be very good for the people from minority community.

قیامت صاحب اردو میں بات کرتے اردو کو promote کر رہے ہیں، انہی بات ہے میان صاحب اردو کا آن کیا جائے ہے
اصحاب 10 اطاعت میں نو Urdu Computer Centers کو تھے، اسی کو تھے، اسی میں
کافی نہ ہو گئے ہیں۔ صاحب، آج طور پر کہ کے سے review کیا جائے، صاحب، review کر کے اپنے سے اپنا
Headquarters میں جمال جہاں پر کافی اردو میں بات کرنے کے ارادت میں spend کر لے کی
ضور پر ہوا ہے، جو میں آپ سے چڑھتا ہوں گا کہ اس سال 1200 کروڑ کا
بیٹھ دیا ہے، جو جگہی تھیں اس میں تائی ہیں اور اس سال ہم کو ایسا ہے کہ 1204 کروڑ اس پر قائم ہو گی کیونکہ عین
vacancies minorities welfare department میں تھیں، اسی پر اس کو کچھ اگر ہے میں کیا اس کو کچھ بخوبی
کہ گئے ہیں کہ جلد سے جلد خوناکی جانیداری ہیں، ان کو ٹھیک کیا کیونکہ آج بجٹے رہے ہیں اسکی اندر گئی کر رہے
ہیں، اس لئے میں یہ شکل دیا آپ کو، وہ اور ڈکٹ کے اندر 53 کروڑ 15-2014 میں ریکارڈ 12.8 crores quarter ہے ایک
7.2 لئے کے باوجود اس کے، اس کے 5.57 crores spend release ہے، اس ایک 5.57 crores
یہی ہے اسی account میں رہا، صاحب اسے ایک کامنیں کر رہے ہیں، حکومت کی جانب سے ایک ایک کو چار ہار کا
additional charges ہے، اسی میں کہاں کہاں کسی میں بچنے posts نہیں ہیں، اس کی ضرورت کے حساب سے
cadre strength کے حساب سے آنے والے posts میں کہ جلد سے جلد پورا کیجئے، اور یہ پورا
Finance Minister میں پورے نواب specifically birthday ہے، میں اس سے جاننا پڑتا ہوں اور آپ کی آن
ہیں، میں آپ کو مبارکباد رکھوں، at least ہم کو کیک کا دیں تو وے بخے، میں میں آپ کو مبارکباد رکھوں صاحب،

Thank you so much Sir.

శ్రీ కాటేపల్లి జనార్థన్ రెడ్డి(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం-మహాబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాద్) : అధ్యక్షా, రెండు విషయాలు మీ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికీ తీసుకొస్తాను. ఇప్పుడున్న పిఆర్ఎస్‌లో 43 శాతం fitment వచ్చిందంటే, తెలంగాణ ఉద్యోగులే కాకుండా ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు సంబంధించిన ఉద్యోగులు కూడా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి వల్ల మరియు తెలంగాణ ప్రభుత్వం వల్ల 43 శాతం fitment వచ్చిందనే నమ్మకంతో ఉన్నారనేది తెలియజేయడానికి సంతోషిస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఎనుగెల్లి తేక చిక్కిసట్లుగా మా బాధించాలి. మంచి పిఆర్ఎస్ ఇచ్చి, అమలు చేశారు. ఆ తొమ్మిది నెలల పిఆర్ఎస్ బకాయిలను, ఉద్యోగ సంఘాలతోటి కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం మేరకు, జీపిఎఫ్‌లో కలిపే విధంగా, రిటైర్మెంట్ వాళ్ళకు ఒక దఫో, రెండవ దఫోలు నగదు రూపంలో చెల్లించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా రెండవ వివరణ - 2004 సంవత్సరం నుండి contributory pension విధానాన్ని అమలు చేస్తున్నారు. ఆ contributory pension విధానంలో ప్రభుత్వం జమ చేస్తున్న మొత్తం అమోంటుని ఎక్కుడ పెట్టుబడి పెడుతున్నారు? ఆ పెట్టుబడి లాభదాయకంగా ఉంటుందా, లేకపోతే మేము రిటైర్మెంట్ అయ్యేవరకు అసలు ఆ అమోంటు మాకు వస్తుందా? రాదా? అనే ఆందోళనలో ఈ రోజు ఉద్యోగులు ఉన్నారు. మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఆ contributory pension విధానాన్ని రద్దు చేసి, పాత పెన్సన్ విధానాన్ని పునరుద్ధరించే విధంగా, ఆలోచన చేయాల్సిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా హెల్త్ కార్డులు కూడా పూర్తి స్థాయిలో అమలు చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ, ఈ అవకాశమిచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సభావత్ రాముల్ నాయక్(నామినేటెడ్) : అధ్యక్షా, ఇవ్వాళ ఈటుల రాజేందర్ గారికి జన్మదిన శుభాకంక్షలు. 1700 మంది గిరిజన పిల్లలకు గత 3 సంవత్సరాల నుండి సభ్యుడి రావడం లేదు. కాబట్టి బకాయి ఉన్న వంద కోట్ల రూపాయలను మంత్రి గారి జన్మదిన సందర్భంగా బహుమతిగా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి(శాసన సభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఖన్యుం జిల్లాలోని 7 మండలాలు దెబ్బతిన్నందువల్ల, తెలంగాణ బిడ్డగా అడుగుతున్నాను. ప్రజల మీద పన్నల భారం మోపకుండానే, అభివృద్ధికి కావల్సిన నిధులను సమీకరించడం ఈ ప్రభుత్వ లక్ష్యం. ఈ బడ్జెట్ చర్చకు అనుగుణంగా విద్యుత్ చార్జీలు, ఆర్టిస్ట్ చార్జీలు, నీటి చార్జీలు, ప్రాపర్ టాక్సెస్ పెంచమని గౌరవ ఎల్సిగారు చెప్పారు. ఉపాధి హామీ పథకంలో ఆ అనోస్ మెంటు వస్తుండని ఆశిస్తున్నాం. రూ.300 కోట్లు 45 రోజుల నుండి జీతాలు వాళ్ళకు రావడం లేదు. మా ప్రాంతమైన ఖన్యుం జిల్లా, కల్యారు ప్రాంతంలోనే చాలా ఇబ్బందులున్నాయి. ఈ మధ్య పేపర్లో, కూలికి పోయినటు పంటి ఒక తల్లి, తన బిడ్డకు ఎండ తగలోద్దని, తాను బండ మీద పడుకొని బిడ్డను ఒడిలో పడుకో బెట్టుకుంటే కణీసం టంట్లు కూడా లేని దుర్భాగ్య పరిస్థితి అక్కడ ఉన్నది. ఈ విధంగా కూలిలను దృష్టిలో పెట్టుకొని రూ.300 కోట్లు ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద విడుదల చేయాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రుల్ బ్యాంక్ సహకార బ్యాంకుల రుణాలపై వడ్డి రాయితీ రూ.294.45 లక్షలు ప్రభుత్వం ఇవ్వాల్సిన బకాయి ఇస్ట్రైటులకు లోన్లు వస్తాయి.

ఎందుకంటే 74 శాతం రైతులు అప్పుల్లో ఉన్నారు. National Sample Survey ప్రకారు దాదాపుగా 54.423 అప్పులున్నాయి. ఆ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని పెద్దమనమతో ఒకేసారి రుణమాఫీ కూడా ఇంతపెద్ద బడ్జెట్ పెట్టుకున్న నేపథ్యంలో చేస్తారని కోరుకుంటున్నాం. Special Development Fund లో మానవత స్వరూ ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వమని చెప్పుకుంటున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో మేము చెప్పేటటువంటి నివేదనలోని Special Development Fund లో consider చేస్తారని కోరుతున్నాం. అదేవిధంగా ఎల్సిగారు carry forward అని చెప్పారు.

ఇరిగేప్పుకు రూ.25,000 కోట్లు బడ్జెట్లో ఖర్చుపెడతామన్నారు. దానికి సంబంధించి మానీటరింగ్ మెకానిజిం తప్పనిసరిగా పైనాస్ట్లో ఉండాలి. చెక్క ఆండ్ బ్యాలెన్స్‌లో ఉండాలి. అదేవిధంగా 9 నెలల పిఆర్ఎస్

బకాయిలను దయచేసి వెంటనే ఇవ్వాలి. అలాగే భద్రాచలంలోని శ్రీరామచంద్రుడి కళ్యాణానికి గత బడ్జెట్లో మీరు పామీ ఇచ్చారు. గతంలో దేవుడి కళ్యాణానికి కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చారు. అయితే, కొద్దిరోజుల్లో భద్రాదిలో శ్రీరాముని కళ్యాణం జరగబోతుంది. కాబట్టి, ఆ దేవాలయం అభివృద్ధి కొరకు బడ్జెట్లో రూ.100 కోట్లు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

ఇప్పుడు 231 కరువు మండలాలలో ఖమ్మం జిల్లాను కూడా కరువు ప్రాంతంగా పెల్లడించండి. మా constituency development fund కూడా తప్పనిసరిగా చేయండి. 50 శాతం త్రాగునీటికి ఈ సీజన్లో ఉపయోగించేటట్లు, అలాగే అందరి ఎంఎల్సులు, ఎంఎల్సైలకు వర్తించేటట్లు చేయండి. అప్పుల విషయానికోస్తే పక్క రాష్ట్రాల్లో 16.1 శాతం మాత్రమే ఉండని అన్నారు. *No one has travelled the road of success without crossing the street of failure. God never promised us an easy journey. He only promised us a great destination.* కాబట్టి భగవంతుడి ద్వారా ఒక great destination కోరుకున్న మేము కూడా, అన్ని విధాలుగా ఉండి, మా పార్టీ కూడా తెలంగాణా ఉద్యమంలో ఉన్నప్పుడు కొంతమంది - సుధాకర్ రెడ్డి నుప్పు ఎందుకు ఎంఎల్సైకి రిజైన్ చేయాలి, ఏపసిసి జనరల్ సెక్రటరీగా ఉండి నువ్వుందుకు నిరాహార దీక్ష చేయాలనేటువంటి అవమానాలు కూడా పొంది, మా నాయకత్వంతో కొట్లాడడం జరిగింది. ఆనాడు సోనియాగాంధీతో మాట్లాడి మన ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన నేపథ్యంలో తెలంగాణ తెచ్చుకోవడం జరిగింది. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధినేత్రి సోనియాగాంధీ తెలంగాణ తల్లిగా చరిత్రలో మిగిలిపోతారు.

మిషన్ కాకలీయకు మీ టీఆర్ఎస్ ఎంఎల్ అభ్యర్థి ఇప్పకముందు సుధాకర్ రెడ్డి అనే ఎంఎల్ తన సెల జీతం మా ఊరి చెరువు అభివృద్ధికి ఇచ్చాడని చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి దాంట్లో ఉన్న అవకషచ్ఛకలను బాగుచేయమంటున్నాం. అలాగే మిషన్ భగీరథ గురించి అంటే బ్రీక్ లేసే ఉద్దేశ్యం మాకు లేదు. గుర్తానికి కూడా కళ్లం ఎందుకు పెడతారు

అధ్యక్ష? కళ్లం ఉండాలి, ప్రతిపక్షం అనేది constructive. 2 get and 2 give create many problems, but when it is doubled 4 get (forget) and 4 give (for give). మీరందరు ఆ దిశలో ఆలోచించి, చిత్తపుద్ధితో చేయాలని కోరుకుంటున్నాను.

ఈ రోజు ఫీజు రీ-యింబర్స్ మెంట్లో రూ.5,000 కోట్లు బకాయిలున్నాయి. మా ఖమ్మం జిల్లా ఒక్క దాంట్లోనే రూ.200 కోట్లు 51,000 మంది విద్యార్థులకు ఫీజు రీ-యింబర్స్ మెంట్ ఇవ్వాలి. అలాగే వైరా రిజర్వ్ యండ వల్ అక్కడన్న వంద గ్రామాల ప్రజలు నిజంగా బురద నీరు త్రాగుతున్నారు. మీరు కులు, కళ్యాణాలతోచి తెలంగాణ బతకవ్వు పండుగ చేస్తున్నారు. దానికి మేవు అభిపూర్ణమైనాం. ఐటిపార్కర్ ప్రస్తావం లేదు అధ్యక్ష. ఐటి మంత్రి అవార్డ్ లీసుకుంటే, ఈ యొక్క కాంగ్రెస్ ప్రజాప్రతినిధిగా భేషణం లేకుండా congratulations మేసేజ్ పెట్టాను కానీ, రిటర్న్ మేసేజ్ పంపియలేదు. ఆ విధంగా బరాబర్గా మీరు ఆ దిశలో వెళ్లారని, రైతులను, కరువు, త్రాగునీటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని కృపిచేస్తారని చెబుతూ, మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుకుంటున్నాను.

12.20 | శ్రీ టి.భాను ప్రసాదరావు(స్థానిక సంస్థలు-మ.)

కరీంనగర్): అధ్యక్ష, భూములను అమృదం ద్వారా ఇంత మొత్తం వస్తుందని కొంత టార్గెట్ పెట్టుకోవడం జరిగింది. ఇటీవలనే కొన్ని విలువైన భూములను కోర్టుల ద్వారా సాధించుకోవడం అనేది ప్రశంసించదగిన విషయం. అయితే ఈ సందర్భంలో మంత్రిగారికి నా విజ్ఞాప్తి ఏమిటంచే భూములను అమృగా మనకు ఎంతైతే రెవిన్యూ వస్తున్నదో, అందులోనుండి ఒక ఇరవై, ఇరవై ఐదు శాతాన్ని తీరిగి ఆ డబ్బును భూసేకరణ కొరకు వినియోగించి, రాబోయే తరులకు గానీ, రాబోయే ప్రభుత్వాలకు మరల ప్రభుత్వం చేతిలో కొంత Land Bank ఉండే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటే, రేపు రాబోయే రోజుల్లో వస్తులు నేయకుండా, source of income ఉండే విధంగా ప్రభుత్వానికి ఉపయోగపడుతుంది కాబట్టి, ఈ రోజు 75 శాతం వినియోగించుకుని, రాసున్న తరానికి ఒక 25 శాతం ఉపయోగపడే విధంగా land bank create చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని మీ ద్వారా కోరుకుంటున్నాను.

పశ్చీంగా రుచ్చింది చాలా పెద్ద సజ్జెక్షన్. ఇంతముందు నేను చెప్పించుటకీ, on-record ఉంటుంది కాబట్టి, రికార్డులో ఉంటే మళ్ళీ అడగడానికి ఆస్కారం ఉంటుంది కాబట్టి, చెబుతున్నాను. ఒక లక్ష కోట్లకు Revised Estimates ప్రాఫ్టీకల్గా లేవు, వాస్తవానికి దూరంగా ఉంది అన్నారు. బగానే ఉంది. మనకు చివరి కావ్యర్డలో మంచి రెవిస్యూ వచ్చే అవకాశం ఉంది. అలాగే గ్రోత్ బ్రహ్మండంగా ఉంది. ఈ కావ్యర్డలో కేటాయించిన డబ్బు పూర్తిగా ఖర్చు కాగల ఆస్కారం ఉందని చెబుతూ, ఇంకోక విషయం కూడా చెప్పాను. కొన్ని contra interests కూడా ఉంటాయని చెప్పాను. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఈ రోజు ఆశగా ఉంది. ఆ ఆశ కేవలం ఆశగానే కాకుండా, ప్రాఫ్టీకల్గా మారాలని కోరుకుంటుంది కాబట్టి, తప్పకుండా లక్ష కోట్ల R.E. కి సంబంధించి, ఒక ఆరు సెలల్లో C&AG నుండి మనకు రిపోర్టు వస్తుందని భావిస్తున్నాను.

Per capita Income విషయంలో మీరు చెప్పింది నిజం. ప్రాదుర్భావ్ మరియు ఆదిలాబాద్ per capita income కి జమీన్, ఆస్కాన్కి ఉన్నంత తేడా ఉంటుంది. మనదేశంలో per capita income Rs.93,000 ఉంటే, Rs73,000 per capita income మన రాష్ట్రంలో ఉన్న మాట వాస్తవం. అందువల్లనే out of 10 districts, 9 districts backwardగా గుర్తించబడి, మనకు కేంద్రం నుండి నిధులు వచ్చిన మాట వాస్తవం. ఈ అంతరాలు తొలగిపోవాలని, ఆదిలాబాద్ కావచ్చు, మహబూబ్ నగర్ కావచ్చు, లేదా ఖమ్మం కావచ్చు, అన్నిటినీ కూడా సమ్ముఖ్యమైన అభివృద్ధి వథంలో నడించాలని చెప్పి, infrastructre development విషయంలో గాని, నీటి విషయంలో గాని, ప్రాజెక్టులను టేక్ప చేయడం జరుగుతున్నది.

మైనారిటీ సంక్షేమం గురించి ప్రభుత్వం ఈ రోజు వంద శాతం చిత్తపుద్ధితో ఉంది.

یہ پہنچ میں عطاپور میں رہتا تھا۔ میں پہنچ میں بھی رہتا تھا۔ میرے اسکول کے زمانہ میں میں Railway Station کے بازوں تھا،
رکھنے کے دیواری میں رہتے تھے، مسلمان کے تھے، ہم کو معلوم ہے۔

మైనారిటీలు నిజాంకు వారసులే కావచ్చగాక, కాని నిజాం అంత రిచ్గా లేరు. సచర్ కమిటీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత ముస్లిం మైనారిటీలు ఎలా జీవిస్తున్నారో అర్థమయింది. సచర్ కమిటీ అమలు కావాలని నేను ధర్మ చేసా, నేను అసెంబ్లీలో ఆ నాడు మాటల్లాడాను కాబట్టి, మళ్ళీ మేము లేవెత్తిన ఆ నాటి ఇష్టాస్ట్స్ ని మళ్ళీ మేము ప్రశ్నించుకునే స్థాయికి రావడ్డనే, ఈ రోజు మేము ఆ దిశగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం వంద శాతం సమస్యలు పరిప్యోర్త జరుగుతుంది. అది ఉర్దూ అకాడమీ కావచ్చు, వక్క బోర్డు కావచ్చు, లేదా మైనారిటీ సంక్షేమ శాఖ కావచ్చు. అపసరమైన పోస్టులు మంజారు చేయడం జరిగింది. ఇప్పటికే విలువైన భూములు పోయినాయి. ఇక మీదట ఆక్రమణాలు కాకుండా చూడవలసిన అవసరం ఉంది. హలస్సెని పౌవలి దర్గా భూముల గురించి పోరాటింది తెలంగాణ ప్రభుత్వమే. మొన్న కోర్టుల ద్వారా 380 ఎకరాల భూమిని కూడా తీసుకువచ్చింది ఈ ప్రభుత్వమే. ఖులీకుతుబ్ ప్లాఫీకి కొంత నిధులు కేటాయించి, పోత బస్టీని అభివృద్ధి పరుస్తాము. వచ్చి సంవత్సరం R.E. లో కేటాయించిన బడ్జెటు పూర్తిగా ఖర్చు కాగలడని ఆశిస్తున్నాను.

బడ్జెట్ అలకేపన్ ఏ విధంగా జరుగుతుందనేది నేను వివిధ సందర్భాలలో చెప్పాను. Maximum Expenditure, Plan and Non-Plan put together 88%. The lowest ten years experience is only 67%. కానీ, ఈ రోజు మనం కొత్తరాష్ట్ర అయినా కూడా, మొదటి సంవత్సరం కుటీ కొంత మెరుగు పడ్డాము. ఆ రోజు 62 శాతం ఉంటే, ఈ రోజు 82 శాతానికి వచ్చాము. తరువాత అది 90 శాతానికి వస్తుందనే ఆశతో ఉన్నాము.

అలాగే వాటర్ గ్రిడ్ పథకానికి కేంద్రం నుండి కొంత సహాయం అందువ్చని ఆశిస్తున్నాము. మన కూడా బడ్జెట్లో కొంత కేటాయించుకున్నాము. అలాగే డబుల్ బెడ్ రూం ఇథర్ కొరకు Urban House Scheme నుండి, అలాగే Rural Housing Scheme నుండి కేంద్రం నుండి కొంత ఫండింగ్ రావడానికి ఆస్కారం ఉంది. హాస్ట్ నుండి రాష్ట్రప్రభుత్వం రూ.3,344 కోట్ల రుణం తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ

సంవత్సరానికి 2,64,000 ఇళ్ల నిర్వాణం పూర్తి చేయాలనే టార్గెట్ ఉంది. దాన్ని పూర్తి చేస్తామనే విశ్వాసం మాకు ఉంది. బడ్జెట్ లో మనం పెట్టుకున్న 1.03 లక్షల కోట్ల రూపాయలు ఉంది. Within the budget or outside the budget, ఈ టార్గెట్ చేరుకుంటామని నేను భావిస్తున్నాను. అప్పుల కోసం మేము ఆరాటపడటం లేదు. ఆచిత్రాచి, మన పరిధిలోనే, రాబోయే కాలంలో ఎటువంటి ఇబ్బంది రాకుండా ఉండే పద్ధతిలోనే చేసుకుంటూ పోతాము. దైతు బుఱమాఫీ క్రింద రూ.4,250 కోట్లు ఖర్చు ఉంటుంది. వచ్చే సంవత్సరం అంటే 2018-19 నాటికి అది ముగిసిపోతుంది కాబట్టి, ఆ డబ్బునే ఈ పథకాలకు తేటాయించుకుని, అవులు కొనసాగించాలనుకుంటున్నాము.

ఈ విషయంలో గౌరవ సభ్యులకు అంత confusion అక్కరలేదు. ఈ రోజు కరపు విషయంలో మాడా తెలంగాణ ప్రభుత్వం కొంత కమిటీమెంటుతో ఉంది. కాబట్టి అన్ని పరిస్థితులను బేరీజు మేసుకుని, ఉన్నంతలో కొంత మంచి చేసే ప్రయత్నం చేస్తామని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ చైర్మన్: చాలామంది సభ్యులు మాట్లాడాలనుకుంటున్నారు. కానీ సమయభావం వల్ల వారి కోరికను మన్నించలేక పోతున్నాము. ఒకరికి ఇవ్వకపోతే బాగుండదు. కాబట్టి, 21 మార్చి, 2016 సొమవారం ఉదయం పదిగుటలకు తిరిగి సమావేశం కావడం కొరకు సభను వాయిదా మేయడమైనది.

(Then the House is adjourned at 2.37 P.M. to meet again at 10 A.M. on Monday, 21st March, 2016)

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and Conduct of
Business in the Telangana Legislative Council and Printed
at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad.”**